

גליון מיוחד

בעריכת רפי וייכרט

תל-אביב-יפו, דיוקן שירי

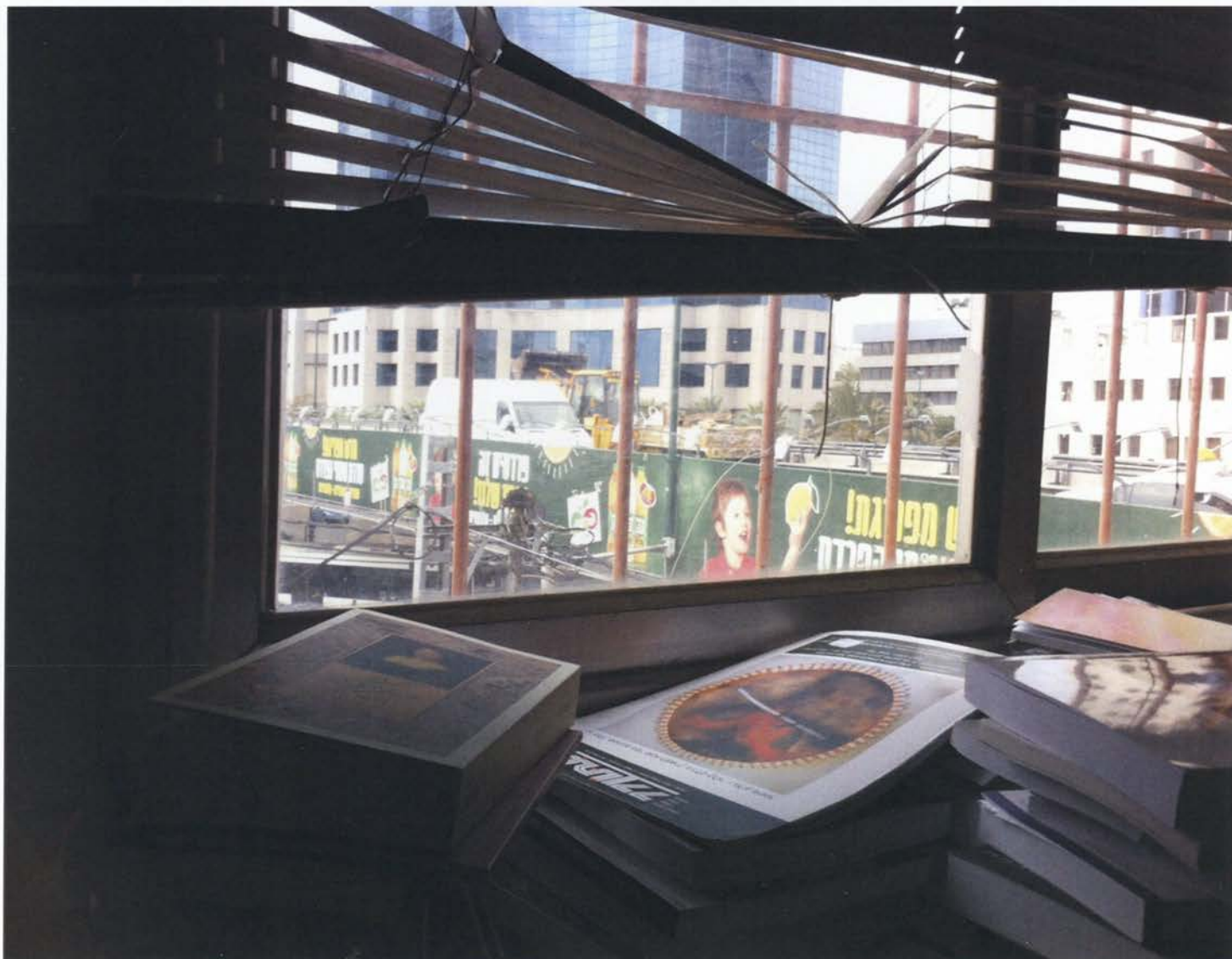
עירי הפרומה שמלתה מרכסת
חיוף הברזל והאבן עוד שט
הקלו אינם שוכחים את החסד
של מילת אהבה אחת.

נתן אלתרמן

Handwritten signature in white ink.

THE OHIO STATE UNIVERSITY LIBRARIES
Received on: 11-21-17
Thompson Library
PJ500118
c.1

תל-אביב-יפו, דיוקן שירי

עורך: רפי וייכרט

הגליון רואה אור בסיוע מועצת הפיס לתרבות ולאמנות

מפעל הפיס
דברים טובים מתחילים כאן

Iton 77

Literary Magazine

First Editor: Jacob Besser

Editors: Amit Israeli Gilad,
Michael Besser

Editorial Secretary: Gila Shaul

Editorial Board: Shimon Ballas,

Amos Levitan, Assaf Meydani, Tamar

Mishmar, Yuval Paz, Oded Peled, Dorit

Peleg, Shalom Ratzabi, Sasson Somekh,

Rony Someck, Jacov Shai Shavit, Rafi

Weichert

בתמיכת: משרד התרבות והספורט, מינהל התרבות

עיריית תל-אביב יפו - האגף לאמנויות

המו"ל: אגודת סופרים ואמנים לקידום הספרות והתרבות

עמותה מס' 580073575

77iton@gmail.com

www.iton77.com

טל': 03 5618271 ת"ד 51208 ת"א 67137

המערכת אינה עונה בכתב על פניות כותבים ואינה מחזירה כתבי יד.
טקסטים רצוי לשלוח בקובץ וורד, כצורפה.

עתון 77

כתב עת לספרות ולתרבות

העורך המייסד: יעקב בסר ז"ל

עורכים: מיכאל בסר, עמית ישראלי-גלעד

מנכ"ל: אדם פרנס

רכזת מערכת: גילה שאול

חברי המערכת: שמעון בלס, רפי וייכרט, עמוס לויתן,

אסף מדינגי, תמר משמר, ששון סומך, רוני סומך,

יובל פז, דורית פלג, עודד פלד,

שלום רצבי, יעקב שי שביט

תל-אביב-יפו, לפי שעה

"לפני ימים רבים,
ילד הים את מחלול
ומחלול ילדה אותי ואת
החול"

"מישהו לא כיבה האור בתל-אביב
ובא ערפל, העיר
מרחפת בעננים נמוכים"

בראשית הדברים, גליון זה הוא מחוות הוקרה לשני משוררים שדיוקנם עמד לעינינו בעת הכנתו: המשורר פיצ'י יהורם בן מאיה, יליד שכונת מחלול בתל-אביב, הוגה הרעיון לקבץ את שירי העיר שנולד בה, אך לא התגורר בה. ויעקב בסר, מייסד 'עתון 77', המשורר יליד פולין, שחי בעיר ויצר בה רוב ימי חייו, עד לכתו לעולמו בדצמבר לפני עשר שנים בדיוק. בעיר הזאת שכנה מאז ומתמיד גם מערכת כתב העת שייסה, 'עתון 77', על כתובותיו המתחלפות (מצפון לדרום) במהלך ארבעים שנים: שדרות נורדאו, רחוב יונתן הופסי, רחוב בילטמור, שדרות יהודית ודרך בגין כיום. ארבע שנים אחריו הלך לעולמו גם פיצ'י, ולא זכה לראות את הקובץ יוצא לאור. כאן המקום להודות לרפי וייכרט, שהציע לנו להשלים ביחד את המבחר.

הגליון הזה, "תל-אביב-יפו, דיוקן שירי" - יישאר לעד פתוח. זאת משום שפני העיר גדולים ונרחבים מלהיכלל בגליון אחד, עובדה שהלכה והתבהרה לנו ככל שהתקדמה העבודה. רבים השירים והמשוררים שיכלו עוד להיכלל בו, ורבים השירים הנכתבים ואשר עוד ייכתבו על תל-אביב-יפו, מתוכה ואליה.

התמונה בפתח הגליון צולמה מחלון המערכת אל רחוב קרליבך, שבשנה האחרונה היה לאזור חפירות ובנייה, בתקווה לרכבת תחתית לעיר העברית הראשונה. ככלל, הצילומים נלקחו מהארכיון שלנו, מה שאפשר לנו להשתמש בהם כליווי לטקסטים, והותיר להם את מרחב הדיבור העיקרי.

קריאה נעימה

מיכאל בסר, עמית ישראלי-גלעד

תל-אביב-יפו, דיוקן שירי

זאת ועוד: אפשר לראות במבחר הנוכחי המשך לכמה אסופות קודמות של שירי תל-אביב (במקרים ספורים ממש הרשיתי לעצמי לכלול שירים שכבר נדפסו בעבר באנתולוגיות שונות). כוונתי, בין השאר, ל"שירי תל-אביב: מבחר זוטא א'" בעריכת דליה הרץ ועוזר רבין (קרן תל-אביב לספרות ולאמנות והקיבוץ המאוחד, תש"ם) ו"שירי תל-אביב: מבחר זוטא ב'" בעריכת חיים נגיד וחיים פסח (קרן תל-אביב לספרות ולאמנות והקיבוץ המאוחד, תשמ"ב). אחריהם ראה אור אלבום השירים והתצלומים של משוררים בבתי קפה "הרחובות ממריאים לאט" בעריכת זיסי סתוי (ידיעות אחרונות, 1999). נזכיר גם את "שירה והעיר הגדולה", גליון 84 של 'הליקון' בעריכת אמיר אור (2009).

אני מודה לעמית ישראל-גלעד ולמיכה בסר, עורכי 'עתון 77' הנאמנים, שלקחו על עצמם את השלמת המשימה והוסיפו בהצעותיהם הרגישות עוד משוררות ומשוררים שהעשירו את המבחר הראשוני. אני אסיר תודה להוצאות הספרים, שאפשרו באדיבותן לכלול את השירים, ולמשוררים שהסכימו להשתתף בגליון ושרובם ניאותו לעשות הגהה על שיריהם כדי למנוע שגגות אפשריות. השגגות שנשארו מן הסתם בגליון כה רחוס הן עלי בלבד.

בין כך ובין כך, אני תקווה שהקוראים ימצאו עניין בריבוי פניו של הכרך התל-אביבי ובגילומיו הרבים בשירה העברית החדשה. מובן שאפשר היה לבחור שירים נוספים או אחרים ולו עמדו לרשותנו עוד מאה עמודים גם הם היו מתמלאים בוודאי בשירה אורבאנית נאה. יבואו אחרים וישלימו את החסר לפי טעמיהם והעדפותיהם. תל-אביב תמיד תשמח לכל פרסום נוסף, בחוברת או בספר, שיחגוג את קיומה ואת קיומם של אוהביה שהרי היא, כדבריו של אלתרמן, העיר המזמרת בפעם האלף.

רפי וייכרט, תל-אביב, דצמבר 2016

תל-אביב של העשור האחרון משתנה בממדים ובקצב אדירים. צבר גורדי השחקים על דרך נמיר מול "תיכון חדש" המכונה "פארק צמרת" עם מגדלי YOO, הפיתוח המואץ של מתחם שרונה, הבנייה המאסיבית במקום שבו שכן עד לא מכבר השוק הסיטונאי, חפירות הרכבת הקלה והתחתית בשלל אתרים, פיצוץ גשר מעריב, מעונות הסטודנטים הגבוהים שהוקמו על גבעות שייח' מוניס, יפו שהיתה לשכיית חמדה של אנשים עתירים בממון, דיזנגוף שמנסה להחזיר לעצמו תפארת עבר בשלל בתי קפה, מסעדות ופאבים אך בלא "כסית", כיכר דיזנגוף החוזרת אל הקרקע לאחר עשורים שבילתה במרומים עם הדרקון יורק האש של יעקב אגם. אלה ורבים אחרים משנים את פני העיר לבלי הכר, בעיקר למי שנולד בה או הגיע אליה לפני עידן ועידנים. לנאמניה נראים הדברים לא פעם כחזון אפוקליפטי הדוחק את זיכרונותיהם אל האדמה ואל עֶבֶר שמעבר להרי החושך.

העיר שכבר בלובן חיתוליה שוררו לה טובי המשוררים, ממשיכה להיות מושא למאות רבות של יוצרים – הן למי שנולד וגר בה כל חייו, הן למי שחי בה תקופה או רק עבר-חלף בה מעשה תייר. העיר הלבנה על החולות הזהובים זכתה בכל שנות קיומה למעריציה ולמבקריה וגם הכרך של ימינו מתואר על שלל פניו העלובים והמלהיבים, המנוכרים והיקרים, המפלים והנפלים.

בגליון שלפניכם כונסו יותר ממאה שירים תל-אביביים. שירים על שדרות וסמטאות, על דרום וצפון, על הירקון ועל יפו, על הים שבמערב ועל דרך הניצחון שבמזרח. חלקם עוסקים בעיר ולחלקם משמשת העיר רקע – לאהבה, לבדידות, לאובדן, לגעגוע. מופיעים כאן משוררות ומשוררים שנולדו בשנות העשרים וכאלה שנולדו בשנות השמונים. חלקם ילידי תל-אביב וחלקם ילידי מקומות אחרים על פני הגלובוס. כולם ביחד חוברים ביצירתם לפסיפס שירי מרתק של העיר העברית הראשונה.

את הרעיון למבחר חדש של שירי תל-אביב, שיתמקד בעיקרו של דבר בשלושת העשורים האחרונים (1986–2016), להוציא חריגים מועטים, הגיתי לפני קרוב לעשור עם חברי המנוח, המשורר פיצ'י יהורם בן מאיר. הכנו אסופה נאה לכבוד שנת המאה לייסוד העיר אבל מסיבות שונות לא הצלחנו להשלים את המלאכה. פיצ'י חלה והלך לעולמו ולי לא היה כוח להמשיך לבד, בעיקר לא אחרי פטירת חברנו היקר, המשורר, המתרגם והמסאי גיורא לשם (השיר שלי בסוף החוברת הוא מחוות אהבה לשני המשוררים התל-אביביים המובהקים הללו).

חיים גורי

בדרך אל הים

רחובות האוטוביוגרפיה שלי.
אמר רק את שמטר לומר.

היית ילד עצובי, אומר האקליפטוס שנשא,
לא הרחק מגן מאיר.
מה יודע הענק הזה על ילד עצובי.

פעם, לפנות ערב, גם הים אמר לי משהו דומה,
לא הרחק מ"הקזינו" שהיה.
ומה יודע ים על ילד עצובי.
הרי על מלא רחב ים התכלת
גלים נעים, גלים באים,
לא יספרו מני רב.
איך יודע ים פנה שהיית ילד עצובי.

סוף אלנבי. החזרה הגנרלית.
אני מוסר את מפתחות העיר.
הסוף הוא ים.

אני משער שהרחובות האלה יזכרו אותי.
ימים רבים מדרתי אותם.
גם חדרי המדרגות ותבות הדאר
יודעים שאפשר למות מאהבה.

רציתי להזכיר את החלון ההוא
את הנערה ההיא,
הפורטת כאטיוד את "לעליזה",
באור הדמדומים.

וכן רצית להזכיר את ה"באר" ההוא
שבו לגמת בירה, מערכת "אקסטרא פיין",
עד שהשתיכת לשמים הכהים,
לשערוריה ההיא המזכירה את יום הדין,
בדרך אל הים.

מי אמר שהכל עובר, חביבי?
ודאי שלא אתה.

העיר שלי

עיר לחוף ים, עיר בה נולדתי,

עיר הוזה חשמלים, קשוחת תאורה,
עיר מאפרת, עיר מפארה,

עיר המרחפת מעל לעצמה,
ורק חוט של זהר קושרה לאדמה.

עיר המשמיעה רשרוש כשל שמלות
משי על גוף נשים מתהוללות,

עיר של הפקר וחשיפה, עיר
של תשוקות בליל הקיץ הבהיר.

עיר של הלניות, עיר של תאוות.
העיר שלי, המתגבהת כל הזמן בקצוות,

עיר של רחובות ריקים וחשופים
שלצדיהם בתי מסחר וקרפיים,

עיר פרוצה בשכונות מגנות,
עיר של שדרות דהות וגנות קטנות,

עיר שבה הניאון צובע את העוברים.
עיר שבה כל תושביה הם כסירים.

עיר שהים עומד עליה לכלותה,
עיר שהים הוא לה תחום ובעתה.

עיר שלא אכיר לעד עד בריתה,
עיר של התחפשות ושל עריה,

עיר ללא תאר וללא דמות,
עיר שבה נולדתי ובה אמרת.

מתוך "פני הימים", הקיבוץ המאוחד, 2016

אמריקה גדולה עלי

אמריקה גדולה עלי כמו
כובע לא-מתאם הגולש
על פני המצח, העינים.
אני מטלטל את ראשי אחורה, מושך
השולים בחזקה, ועדין
הגדל איננו מסתדר אתי,
וכמו ברחוב ההוא בקנזס סיטי
אני הולך כשרגל ימין במדינה
אחת ורגל שמאל במדינה שניה,
ואלו הלב, גור-הכלבים הטפשי הזה, רץ
בכל כחו למעלה, אל ראש הגבעה, כרי
להשקיף מתנשף למטה, אולי יראה שם
את הירקון, עם האקליפטוסים והסירות
להשכרה וספסלי-העץ השרוטים, המתקלפים.

מתוך "שטח הפקר: שירים 1954-2004", קשב לשירה, 2004;
"אהבה ושאר פורענויות", ריתמוס / הקיבוץ המאוחד, 1993

שוב ברחובות ההם

מדי חדש אוקטובר הימים
מחכה לי, שקט וכחל, שאבוא בו שוב
להיות עבר על מי אמו.
כל הקיץ כלו, יוני עד אוגוסט, ספטמבר,
אני הולך ברחובות שלצדו: ארנון,
של"ג ויהואש. פה
התגורר הילד שלקח את אופני
וכשרדפתי אחריו, נקטל בכביש, והאשה
אשר נסתה להשען עלי
כמו המטפס על קיר הבית היפה
בעם-ישראל-חי, עודנה פה
קלועה בשערה ברחוב רופין.

אני יודע בעל-לב את כל פצלי הטיח בבתים
ואת הלדת הסדקים ואת ימי החלדה
בברזלים הנחשפים, אני מכיר
כל פח בהצרות ואת החתולים,
דור עשירי לאלה שהיו באים
לקחת אכל מידה.

אני רואה שאמות לא טבול, לא כחל
מזרחה מרחוב הירקון.

מתוך "ערבון", מוסד ביאליק / הקיבוץ המאוחד, 2001;
"אישורים", ספרית פועלים, 1981

משה בן-שאול

נחלת בנימין ב'

הייתי בנחלת בנימין
מה יש לי לעשות בנחלת בנימין
ראיתי את חנותו של עבד
תהלת חליפתי הראשונה.
גם הוא כבר לא עבד ממש
וחליפות לא ממש לבשתי.
מוכרים צעצועים של קש
וטבעות לא זהב רק לחם.
קסינגר אפנאי צמרת
אבד שלטונו לעד.

הייתי בנחלת בנימין
מה יש לי לעשות כאן לבר.
אולי אחפש בית מרקחת
שלידו עומדת כנרת
מבילורוסיה או אולי קזחסטן.
אני שם שני שקלים או שקל
ואובד לדרכי מיה.

אפשר כאן לאבד את השכל
בין חרוזי העיפות.
רק לא לחפש איזו תפארת רק
לא לזמזם איזה פזמון
של "מוניקה סקס" או "איפה הילד".

- השתגעתי. בן כמה אתה
אדון?

מכנסי פרחים בחצי הכסף
עוד פחות מהם חצאיות פשתן.
- בגילי אני הולך בשקט
- בגילך אתה כסף קטן.

הייתי בנחלת בנימין
מה לי לעשות בנחלת בנימין.
שהיה כפר של מכוונות תפירה
והיו מפלשים אל היים
ים קטניות ותהלות משי "נקס"
והרעש המתוק לא יתום לא תם.

פנחס שדה

גשם על דרך יפו-תל-אביב

יושבת, כמו אי אֶז,
אל החלון שברקיע,
לבנת פנים, שחרת שער,
מביטה, דבר אינה אומרת?

מתוך "כל שירי פנחס שדה", שוקן, 2005

בחלון, מעבר לרחוב,
קומה שנייה, מעל הגלנטריה,
שחרת שער, לבנת פנים,
לא נעה, לא דבר אומרת.

גשם ירד אֶז, כמו עכשו,
על דרך יפו-תל-אביב,
גשם דק ואפורי,
טפות קטנות של מלנכוליה.

בינינו הפרידו הרחוב,
הגשם, השקט,
דמדומי אחר הצהרים,
ואהבתי, וכל חיי העתידים.

כך יום יום אחר הצהרים,
מאחרי וילון תחרה לבן,
שחרת שער, לבנת פנים,
לא נעה, לא דבר אומרת.

מה היה שמה? איני יודע.
ויקי? גרציה? אולי פורטוגזה?
או תרזה היה שמה,
כמו סנטה תרזה מאוילה?

זה היה לפני ארבעים שנה.
בן שבע-עשרה הייתי אֶז.
גשם דק ואפורי
ירד על דרך יפו-תל-אביב.

גשם דק כמו עכשו,
כל שעות אחר הצהרים.
מה גורלה איני יודע.
כל שנשאר לי הוא חרטה.

האם צרור עצמות תחת אבן,
או בתולה בלה, דועכת,
או ספרדיה שמנה, קשישה,
או אלה במרום רקיע?

דליה רביקוביץ

שוכבת על המים

עיר ים תיכונית מסריחה
 גהרה על המים
 ראשה בין ברקיה
 גופה מזהם בעשן ואשפות.
 מי ירים מאשפות
 עיר ים תיכונית רקובה
 רגליה מכות גרב,
 בניה זה לזה
 גומלים בסכינים.

ועכשו הוצפה העיר ארגזי ענבים ושזיפים
 דבדבנים עומדים בשוק לעיני העוברים.
 השמש השוקעת ורדה כאפרסק
 מי יוכל לשנא ברצינות
 עיר ים תיכונית מסממת
 כמו פרה גועה מיחמת
 כתליה שיש איטלקי עם חול ים מתפורר.
 לבושה סחבות עם רקמה
 אבל היא לא מתפונת,
 לא מתפונת לשום דבר.
 והים מלא סמוך למצחה העור
 והשמש שולח אליה קרניים שופעות רחמים
 כאשר יפוג זעמו לעת השקיעה.
 והדלועים והמלפפונים והלימונים המתפקעים מצבע ומיץ
 נושבים עליה נוחח קל של בשמי קיץ.
 והיא אינה ראויה.
 אינה ראויה לאהבה או לחמלה.
 עיר ים תיכונית מזהמת
 איך נפשי נקשרת בנפשה.
 בגלל משך החיים,
 בגלל משך החיים.

כמה דקות ברח' ישראלים

אני יושבת באחר-צהרים סתוי חמים ברחוב ישראלים,
 מתבוננת. בבית ההוא ממול – התגורר בקומה השלישית
 בדירה צרה חשוכה הפונה אלי עכשו –
 נבטת לי ישר לפני –
 דודי אברהם, נוחו ערן.
 אני זוכרת איך הגיח ממכונית החפושית הקטנה שבה
 הבאנו אותו ערב אחד עד לפנה.
 התנועה כה חיה האיש כה חי. הכאב כבר
 נמהל בחיים מזמן, כמו דם של אדם אחד
 בים. אבל, כן, כשאני עושה מנפשי אפרקסת קשובה,
 געע, ככה, כמו שעושים ביד אפרקסת לאזן כבדת שמיעה
 אני שבה ושוקעת אל רצפת
 הכאב. איש רב-קשב מילדיו של האל.
 כרגע עוברת ברחוב נערה
 שעושה בלונים ממסטיק ומפוצצת אותם
 ועיני, ומשהו שאין לו גוף, אך הוא מצוי בגופי, נמשכים
 אל החלון ההוא שמאחוריו ישב וכתב ושכב
 וישן מעט וקרא הרבה והסתובב בערירות
 דודי האהוב אברהם.
 ברושים נמתחים מחצר הבית ההוא
 אל החלון ההוא כאלו כבר נטעו אותם שם לקראת מותו
 אותו חזה שוב ושוב
 ועכשו הולכת ברחוב אשה לא צעירה עם שפתיים
 בשרניות סוחבת סלים
 ועכשו איש נעמד ומצית לו סיגריה
 ללוחותו במדרכה הזאת
 בכדידותו

מתוך "שוליים", הקיבוץ המאוחד, 2014

ועיר

ועיר קמה מן הבץ
כי חול הוא ביץ בחקר
ויהודים יוצאי יפו
פנו ליפו ערף

ורחוב הוליד רחוב,
סמטה הולידה סמטה
וכל ישר התעקם
וכל עקם רבע

ואנשים דחפו זה את זה
אחרונים את הראשונים
זה במצות עשה
וזה במצות השכנים

והכל היה כל-כך חדש
והכל ישן לעיפה
וחדש בישן נגעו
ולא היתה ביניהם שפה

ויצא הקול מסביב:
פה יקום דבר גדול.
כל שאי-פעם הכאיב
יוליד פה כח לסבל.

פה תהיה עבודה עברית
ושוטר עם גנב יגורו,
אלפים שנות גלות
ועורו, אחים, עורו

והפלא כמעט התממש
כי נסים הם כמעט נסים
וכל אוד מצל מאש
שלם כאן חשבון המסים.

וזמן שענינו כהו
ירד לבית-הקפה
וזה לא היה הקפה ההוא
אבל היה קפה די יפה

והתרנח לו בכסאו
ועלעל בעתון גרמני
ורוח חמסין עברו
כמו זבוב או מטרד זמני

וברחוב כבר פסעו אנשים
שונים ודומים במראם
לאנשים שבכל המקומות
ובכל הערים בעולם

והביט בשמים זרים
ואמר לנכדו: ein Stern
ונכדו לא דבר גרמנית
אבל ידע להגיד: Danke, sehr.

מתוך "כל השירים ושירים חדשים - כרך ג'", הקיבוץ המאוחד, 2008;
"כיוון שאני בסביבה", הקיבוץ המאוחד, 1996

*

בירה ביד, קרעים בג'ינס
 נערי הפאב החדשים
 אחים כלם, רודפי שלום
 חרבים על ירכם
 ובלילות
 גולי גלילות
 בין חיוך לבלקה -
 המות
 בחור שתקן
 תופס רק קצה שלחן
 בכישנות טועם מכל דבר
 בקהל החברים אינו נכנע
 קורע את הרחוב במפלט פתוח
 וכשמתחיל הרוח של חצות, בחדר המדרגות
 מפרק את נערתו, מרכיב
 כמו את הימאהא שלו ביום.

מי זה עולה בירמיהו
 חמוץ בגדים כצוללן!
 ליד השלחן שניהם כבר מוכנים:
 חברותא ומיתותא
 אז תפס בחור את היום במעופו
 והזהר מרוכסנים פגומים
 מגרדים כמו צרעת.
 ועוד. ושוב. וגם.
 ועוד. ושוב. וגם. והפהוק בסוף.
 המחר, אחי may never come

נערי העירם שראשך אזור.
 שראשך אזור.

שיר ב' בפרק "מים"

מתוך "לצלוח את המאה", הקיבוץ המאוחד, 1993

כשבאנו ארצה

1.
 כשבאנו ארצה
 לא בנו לנו שכונים.
 להזכר בחצר מקפת גפן ופרחי השעונית,
 כפות חתולים רצות כל הקיץ על חומה אדמת לבנים.
 עץ אגוזים צובע ירק
 גג רעפים אדם ובורח מבעד לחלון נוסע.
 כשדברו בשפה מבלבלת -
 שמעתי מלים שלשונן ארכה מדי,
 פש... פששש... פששששש... ברקנים עמדו ברוח.
 ולא היה מקום לשחק בו
 דארטניזן, אטוס, פורטוס, אני
 הייתי ארמיס -
 מישהו היה כושי ג'ים תמיד בורח.

2.
 כשבאנו
 לא בנו לנו שכונים. אבל היתה חצר רחבה
 בשכונת נוזהה ג'. ביפו. וגפן
 על גדר. ופרדס היה שם, ושומר
 לילה, ערבי קטע.
 קפץ על ישבן מרפד פרית של תבן -
 קבר שיד
 צפה בנו משם. לכן-ראש כענן בשמים.
 בלילה
 קפץ הערבי הקטע, חוחית צוחה, ילד שלו
 כושי ג'ים - תמיד בורח.

מתוך "הנה, מנשבת רוח: שירים 1965-2006", גוונים, 2006;
 "שדה סקולה", ספרית פועלים, 1973

חצי פואמה עם תמוז על הגשר בואכה שכונת התקווה

שְׁאַנְחָנו כְּכֹר לֹא כָל-כֶּף צְעִירִים חוּץ מִמֶּךָ הַצֵּעִיר הַנִּצְחִי אֲרִיסְטוֹקְרַט שֶׁל
הַפְּרוֹזָה שֶׁל
הַחֹלוֹת. זוֹכֵר אִיךָ כְּתַבְתִּי לְךָ פַּעַם מִלוֹנְדוֹן: סִדְנָא דְאַרְעָא כְּלוּ קְרָא
לֹא צְדָקָתִי? יָא גְ'אֵמוֹס שְׁכַמוּךְ אִיךָ פְּתִית אוֹתִי לְאַכֵּל מֵעֵץ הַגְּנוּמָס בְּרָחוֹב
הַמְּלֶךְ גְּוֵרְג' כִּמְעַט הַקָּאֵתִי אֶת בְּנֵי מַעֲי
אַלְךָ לְהַכִּין קֶפֶה כְּדֵי לְשַׁכַּח אֶת הַטַּעַם הַנּוֹרָא הַהוּא

חלוקת השורות כפי שנרפס במקור
מתוך "אם תראו סוכה עפה", הקיבוץ המאוחד, 2004

יותר מכל התאים לסוף הסתו תחלת החורף קלסתר פנים
רחב, עברית טובה לבוש היטב
סתו אם אינני טועה של שנת 1962 או 63 ובעצם
מה זה משנה כשהכל כבר מאחורינו הרכבות האוטובוסים המטוסים
הצבעים נדמה לי השתנו
אפלו העצב לא מה שהיה, הכל וולגרי כל-כך לא טבעי נעדר הומור
מאים.

יצאנו ממערכת עתון הארץ והלכנו מזרחה לתקן את העולם עד הגשר של
שכונת התקווה כמו
קיסר לפני הרוביקון לא חצינו אותו
לשם מה לחצות גשר כשאתה יודע מה מחכה לך מעברו השני
הם לא שמעו על משוררים ולא בפרחים היו מקבלים את פנינו לא בפרחים
בגרונות שסועים של תרנגולות היו מקבלים את פנינו
ואני עדין נפשי, קצה נפשי באלמות
בן לאחת העדות הכי אלימות שהוציאה מתוכה את שלום שבזי ואת
חבורת הרצח הכפול, לא רציתי להמשיך.
לא סלח לי, המשיך.

הרבה שנים לא כתבתי שירים וכבר אינני מימן
במלאכה הזאת. יושב שומע את האורלוגין רואה את הצללים באים רוצה לדבר
אתה עם עצמי עם עוד כמה שאינם ושותק
ככה זה כשאתה יוצא מהפרטיות שלך אל תחום הרבים
סופר איננו איש פרטי הוא הרבה אנשים
ושום אינדיבידואליות לא תעזור לו
אתה חושב שסתם יוסל ברגנר קרא לך בנימין תמוז הוא ידע
מה הוא סח היית נמען חד סטרי פרואיקון
כל יודע

מתחשק לי לומר עליך: ויצמח פורקנה בנעימה של ימים נוראים.
עכשו אנחנו באלול אבי קם לסליחות תימני זקן ומה סדר הזמנים אצלכם
שאל אם אתה רוצה סחוג הוא זוכר את קמרשטין ואת בית החרשת
בית ירק אכסדרה עמודים.

נראה שהחליף בדמינו את בית אבותיך בביתו של יואל אנגל ברחוב הרב קוק
כלום אין זה הינו הך
ואני בגילו מה אזור באיזו ארץ דמיונית אהיה
אם לא היית אומר לי שבאת מחרקוב הייתי חושב שבאת מחצרמות בספינה
שמלחיה חובשים טורבן אדם, אבל זה לא סוף פסוק ועוד תוכל להיות מה
שאתה רוצה, לבוא מכל מקום אני מכיר פמה שהגיעו וזוהי רק חצי פואמה, אל
תשכח, אני חותם לך המשך יבוא ובינתים ד"ש לך מהסנדלר האורתופד בבילפור
שהיה קורא אחרינו בהברה רוסית: אתם הצעירים.
ראיתו בפתח חנותו לפני זמן מה כשיצאתי מפיטמן ונזכרתי

בן-ציון תומר

אחרית הימים

בִּיפוֹ, עַל שְׁפֶת הַיָּם,
רְאוּ עֵינֵינוּ אֶת הַמַּחְזָה:
חַתוּלִים וְעֶבְרִים,
זֶה בְּצַד זֶה,
טָרְפוּ אֶת רְאשֵׁי הַדְּגִים הַמֵּתִים.

מתוך "מלאך עיניים", קשב לשירה, 1999

ישראל הר

בזמנהוף

תוֹר לְבַדִּיקַת עֵינַיִם
[הַנִּתְחַר רֶחֶשׁ בְּשִׁיבָא]
חֶדֶר אָפֵל אֶצֶל הַרופֵא
כִּיךְ סַנְדְּלֵר תִּפְרֵר בְּחוּט
מְשִׁיחָה שְׁעוּה מְסַמְרֵי
עֵץ עַל סֵדֵן נֶפֶח
'אֶת בְּסֶדֶר
עֵינַיִם שֶׁלְךָ בְּסֶדֶר
חֵלוֹן בְּסֶדֶר
אוֹף צְפוּרָה
אֲנִי קָרָה לְךָ'
אֲחֵרֵי שָׁנִים
בְּקֶרֶבֶת זְמַנְהוּף
אֲנִי מִגְשֵׁשׁ גַּם בְּאוֹר יוֹם
מְעוּג
בְּכָל חֶדֶר-מְדֻרְגָּת
וְיָדֵי רוֹעְדוֹת

מתוך "השביעי", קשב לשירה, 2016

דוד אבידן

סוף הנסיעה

אֲנִי נוֹסֵעַ לִי בְּמִכּוֹנִית בְּתֵל-אָבִיב
וּמָה קוֹרֶה לִי לֵיד הַרְמְזוֹר הָאֵדָם
פְּנִטְסֵטִי
הָאִישׁ בְּמִכּוֹנִית הַסְמוּכָה זֶהָה אוֹתִי

זֶהָה אוֹתִי
מִהוֹפְעֵתִי הִיחִידָה
בְּטֵלְיוֹנִיה הִיחִידָה בְּמִדְיָנָה
בְּעִיר הִיחִידָה
שֵׁישׁ פְּחוֹת אוּ יוֹתֵר לָאֵן לְנִסְעַ בָּהּ
בְּאֶרֶץ הַזֹּאת

הָאִישׁ זֶהָה אוֹתִי וְנִפְגַּף לִי בִידוֹ

מתוך "כל השירים - כרך ג'" הקיבוץ המאוחד /
מוסד ביאליק, 2010; מתוך המחזור "נסיעה בעיר",
"תישדורות מלוויין-דיגול", א. לויין-אפשטיין-מודן,
1978

שלומית כרמלי - "אנשי תמר"
אוצר: שוקי קוק

פתיחה: 20:00, 13/11/2014
התערוכה תוצג עד 14/12/2014

סטודיו שוקי קוק סדנה - גלריה
רח' חממה 11, תל אביב

לאמיר גלבע, לזכרו

בְּאִמְצַע הַחֶרֶף, בְּרִצְיָהּ הַרְבֵּרֶט סְמוּאֵל,
 – וְאִם גְּדִיק: בְּקִצָּה סְמִטַּת הַרוּחַ –
 נִפְתַּחוּ וּפְרָחוּ לְהֵן
 שְׁלֹשׁ מִטְרִיּוֹת מִפְתָּעוֹת (וְאוּלַי שְׁלֹשִׁים וְשִׁלְשׁ),
 הַתְּהַפְּכוּ עַל צֵדֵן וְחִשְׁפוּ אֶת סוּדֵן הַמְּתוּחַ.
 וְזֶה סוּדֵן
 שֶׁהֵן שְׁלֹשׁ מִטְרִיּוֹת מִפְתָּעוֹת (וְאוּלַי שְׁלֹשִׁים וְשִׁלְשׁ)
 וְלֹא שׁוֹם דְּבָר אַחַר בְּעוֹלָם, אִיזָה יִפִּי.

בְּאוֹתָהּ סוּפָה עֲצָמָה גַם אֲנִי הַתְּהַפְּכָתִי
 וּמִצָּאתִי סוּף-סוּף אֶת עֲצָמִי, נִמְצָאתִי לִי,
 וְגַם אִם נֹאמֵר שֶׁרַק הַמִּצָּאתִי אוֹתִי,
 יֵשׁ לִי סוּד כְּמוֹס בְּיוֹתֵר שְׁאֲנִי שְׂמַח לְחִשְׁףָהּ.
 וְהוּא זֶה
 שְׁאֲנִי הוּא אֲנִי לֹא אַחֵר.
 אֲמַנֵּם אַתָּה שׁוֹאֵל בְּהֶסּוּס: "וְזֶה טוֹב?"

טוֹב זֶה לֹא מְלָה, זֶה נִפְלְאָה, אוֹ לְפָחוֹת דֵּי מִפְתִּיעַ
 שְׁאֲנִי, הַכְּבֵד כְּתַמִּיָּה, עֲכָשׁוּ מְרַקָּה,
 מָה אֲנִי אוֹמֵר מְרַקָּה, אֲנִי אוֹלָם רִקְנִידִים שְׁלָם,
 אֲנִי פְתוּחַ בְּכָל שְׁעוֹת הַיּוֹם וְהַלֵּילָה כְּמוֹ הַיָּם הַפְּתוּחַ
 (הַטְּפוֹת בְּעֵינַי הֵן כְּמוֹבֵן רַק דְּרִישַׁת שְׁלוֹם
 מִהַגֵּל הַמְּלוּחַ וְלֹא שׁוֹם דְּבָר אַחֵר בְּעוֹלָם).
 וּבְכֵן אֲנִי אוֹמֵר לָהּ, אֲמִירָה,
 וּלְכָל מִי שְׁעוֹבֵר בְּמִקְרָה וְרוֹצֵה לְשִׁמְעַ:
 כִּיּוֹן שְׁזַכִּיתִי לְיָם שְׂכֵנָה
 אֲנִי יְכוּל בְּלֵב שְׂמַח
 לְצִלֵּל וְלִטְבֵּעַ.

מתוך "כל השירים" הקיבוץ המאוחד / מוסר ביאליק, 1991;
 "שירים אחרונים", הקיבוץ המאוחד, 1987

אם תבואי פתאום

אִם תְּבוֹאִי פְתָאֵם
 לְמוּלִי
 בְּמַעֲלָה רְחוּב גוֹרְדוֹן,
 עִם הַכּוֹבֵעַ הַהוּא מְשֻׁנָּת הַשְּׁלֹשִׁים,
 אֲחַבֵּק אוֹתְךָ לְכָלִי דֵּי וְאֲדַע
 שְׂבָאָת לְקַחַת אוֹתִי, כְּמוֹ אֶז, מִבֵּית הַסֵּפֶר,
 וְשֶׁהֵנָּה הַמַּסַּע הָאֲרֻךְ וְהַמְּפֹתֵל שֶׁלְנוּ קְרוּב סוּף-סוּף לְסִיּוּמוֹ.

מתוך "האם את עדיין רואה אותי", אבן חושן, 2014

יחיאל חזק

אתמול בדיזנגוף

מִרְכֵּז הָעִיר, הָאָרֶץ, הָעוֹלָם
בְּתִי קִטְנָה וְתִמָּה,
עֲדִין לֹא קָרָאָה אֶת "הַדְּבָר" שֶׁל קָאָמִי,
הִיא עוֹד מְצִיֶּרֶת גַּמְדִים,
נְסִיכוֹת יְפוֹת וּמְלָכִים,
פִּיּוֹת כְּחִלוֹת בְּלִילָה,
וְשִׁמְשׁ גְּדוֹלָה בַּיּוֹם, וּפְרָחִים,
וְלִפְעָמַיִם הִיא מְחוֹלְלֵת לְבָדָה רְקוֹד
שְׁחֻלְמָה בְּשַׁעוֹרֵי הַבֶּלֶט,
כְּמוֹ בְּרִבּוֹר,
בְּלִרְיָנָה קִטְנָה.

וּבְעִיר אֵין רָעֵב.
וּכְבֵּר לֹא מְלַחֲמָה מִשְׁתוֹלְלֵת בְּאָרֶץ.
בְּרַחוּבוֹת אֵין פְּגָרִים
וְאֵין רַעַשׁ תַּפִּים מִבְּשׁוֹר חִילִים סוֹעְרִים
אֵלֵי מוֹת.

רַק אֶתְמוֹל בְּלִכְתָּנוּ לְקִנּוֹת לְכִתִּי כּוֹס גְּלִידָה
בְּאֶחָד מִבְּתֵי הַקֶּפֶה שֶׁל הָעִיר,
צְעָקָה לִי פֶתָאֵם
וְקִפְאָה לִי הַכּוֹס,
"אָבָא,
רְאִיתִי חֻלְדָּה",
וְהַמְשִׁיכָה לְשִׁתוֹת.

מתוך "במרחק צעקה מן העולם: מבחר שירים 1961-2010", הקיבוץ המאוחד, 2011;
"בגידה", הקיבוץ המאוחד, 1982

איתמר יעוז-קסט

בקרכת בית-המגורים הפינתי

אֵין לִי עוֹד צֶרֶךְ
בְּהִגַּנֵּת מְרֵאוֹת הַיְלָדוֹת עָלַי:
בְּנוֹף נְהָרוֹת רְחוֹקִים
הַמְעַרְבְּלִים אֶת צְבָעֵי הַיָּרֵק וְהַחוֹם
וּמְגַלְגְּלִים עָלַי אֶקְצִיָּה, וְרַד וּפְרָחֵי פֶסְחָא
לְעֵבֶר שְׁתֵּי עֵינַי הָעֲצוּמוֹת:
כִּי הַרוּחַ קָלֵת-הַרְגָלִים מְקִישָׁה כְּאֵן עַל הַתְּרִיסִים
בְּבוֹאָה מִן הַיָּרְקוֹן
וּבְשֵׂאתָה נִיחוּחוֹת מְקַרְבֵּת בֵּית-הַמְּגוּרִים הַפִּנְתִּי
בוֹ עוֹבְרִים עָלַי חַיִּי
בֵּין סְפָרִים הַמְּהַבְּהִים לְעֵת לִילָה, לְאוֹר הַנִּיאוֹן,
כְּדֵי לְהַתוֹת לִי דֶרֶךְ אֶל הַשְּׂמֵחָה,
אֶף כִּי הַבְּשָׂר עוֹדְנָה זוֹכֵר
אֶת מְשׁוֹשׁ יְדֵי הַרוֹפְאִים בִּי
בֵּין כְּתָלֵי בֵּית-הַחוֹלִים, עִם צִנֵּת חִלּוּמוֹת הַנְּרַקוּזָה
אֲשֶׁר טִלְטְלוּ אֶת רֵאשֵׁי הַהוֹזָה לְמַחֲזוֹת חוּץ-אֶרֶצִּים;
וְאוֹלָם, אֵין לִי עוֹד צֶרֶךְ בְּהִגַּנֵּת הַיְלָדוֹת עָלַי,
כְּאֵן, בְּמִרְחָק צְעָדִים מִסְפָּר
מִן הַיָּרְקוֹן הַזוֹרֵם לְמַרְגְּלוֹת בֵּיתֵנוּ שֶׁעַל הַחוּף
וּמֵאֲחֵרֵי גִבּוֹ שֶׁל דֵּיג הַמְּשֻׁלֵּךְ אֶת חֻכְתּוֹ
לְתוֹךְ הַדּוּמְיָה הַמוֹפְרָת מְדֵי פַעַם בְּמִשְׁק כְּנָפֵי הַשְּׁלֵדָגִים
וּבְכַפְפוֹט עֲנָפֵי הָאָרֶץ וְהָאֶקְלִיפְטוֹס הַגּוֹהָרִים עַל סִפְסָלֵי-הָעֵץ,
לְעֵת כִּי בָקוּ הָאֶפֶק כְּבֵר דּוֹלְקִים הָאוֹרוֹת מִסְבִּיב לְאַרְבַּת הַרִידִינָג
כְּנֻצָנוֹן טְבָעוֹת עַל אֲצָבְעָה שֶׁל אִשָּׁה עֲנָקִית הָעוֹלָה מִן הַיָּם;
וְאֵנּוּ יוֹשְׁבִים עַל סִפְסָל, בְּלִי לְגָרֵעַ עֵינַיִם
מִן הָאִישׁ הַיּוֹרֵד מְדֻרְגָה אַחַר מְדֻרְגָה
אֶל זֶרֶם-הַיָּם הַמֵּתְאֶפֶלֶל
וְחוֹמָק אֶל מַחוּץ לְעוֹלָמְנוּ, בְּעוֹד נוֹף נִבְלָע בְּנוֹף
וְהַזְמַן עוֹצֵר לְהִרְרֵי-עֵין וּמְעַרְבֵב עֵבֶר וְהוֹה; -
אֶךְ אֵין לִי עוֹד צֶרֶךְ בְּהִגַּנֵּת מְרֵאוֹת הַיְלָדוֹת עָלַי:
בְּהַשְׁתַּקְפוֹת נוֹף נְהָרוֹת מְתַפְרֵעַ
וּבְגֵן רַחֲבֵי-הַיָּרְדִים
הַזּוֹקֵף אֶת פְּרָחָיו אֶל-מִוֵּל הַרְקִיעַ
- לְעֵת כִּי גוֹפֵי נִשְׁעָן אֶל גּוֹפֶךְ
וְהוּא שֵׁשׁ לְמִנּוֹת לְצַדֵּךְ אֶת כָּל יְמֵי-הַחֶסֶד
הַרוּחָשִׁים בְּאוֹרוֹ הַלְבֵּן שֶׁל הַבֵּית.

מתוך "משירי איתמר יעוז-קסט: 1956-2001", עקה, 2001;
"אלגיית בית-חולים", עקה, 1998

עזריאל קאופמן

המית התור וקול נסור באביביו
 ישרד

*

עכשו אני מול הארבה
 של רידינג
 שחפים צדים בירקון
 יום יפה –
 מרחוק אני שומע ים
 אנפה בודדת
 שומרת על החוף מולי
 קמוטים במים
 קשתות ממחרות מזרחה
 הפוך לזרם
 באויר עומד כחל נקי ומאורר
 ממתין למה יגידו לו
 שמים וימים
 רק עונת המסיקה בטבע
 אינה יודעת חמקיות
 יחום צפור עונה לצו
 שמערבב קריאות עורכים
 בציוצי דוורים

*

רוטשילה, שינקין, יבנה
 אלנבי, לוינסקי, צ'לנוב
 מקוה ישראל והעליה
 דרך בגין, י. ל. פרץ,
 לילינבלום, מונטיפיורי,
 בצלאל יפה
 אני אומר לך – הרחובות
 האלה בנויים לכפרות.
 הראשיים של כאן לדיילינסים
 והצדדיים לכפרות
 הסמטאות לעגלות
 וכלם יחדו ליפוי –
 סוסים מושכי משא
 מושכי גלגל, מושכי
 אדם ואת דרכו
 ואת יפיו ואת
 כבודו ומעמדו
 הרחובות חשבו מראש
 להיות רחובות-סוסים
 ועגלות וכרכרות,
 דרכי-שלטון, דרכי
 יחוס ודרכים לתלפיות
 הורד מכאן היום
 את ציי הרקב
 המוטורי – ופתאם
 תצוץ כאן עיר בחן
 ותפארה – מחשבת
 אדריכלים, חן נשים
 במרפסות וילדים
 בחבורות ומשחקי רחוב
 באין מפריע
 ומדרכות הקלאס
 ומחבואי פנות
 ואלתורי משחק
 על שקר ואמת

של החיים
 הסר מן הרחובות
 האלה את דבק
 העשן, את זקנת
 הטיח ואת הריחות
 האבודים בעכש
 ובסחי
 והנה תקום היא
 לעיניה מרכבת
 ראשוני העיר, הסוסים
 המתגאים ברתמתם
 הרחובות המתנמכים
 לפרסותם
 שורות עצים עולי ימים
 צהלות אנוש
 וסוס בהולדס
 בגדל מדותיה אלה – אדם,
 רחוב, בית, דרך,
 עץ
 הכל כאלו מתמתן
 לאט ובמדות שקטות
 אך יש גאות פנימית
 בסוס וברוכב
 ובעובר ברחוב
 ובקירות המנסים
 ללמד
 לדעת להקביל
 זריחות
 לדעת לכבות שקיעות

11.11.03

מתוך "זמן בולע את עצמו", נתן-נטע, 2004

תקציר שיחה

מה זה להיות אותנטי,
לרוץ באמצע דיזנגוף ולצעק ביהודית מרוקאית.
"אנא מן אלמגרב אנא מן אלמגרב"
(אני מהרי האטלס אני מהרי האטלס).

מה זה להיות אותנטי,
לשבת ברזל בצבעונין (עגאל וזרביה, מיני לבוש),
או להכריז בקול:
אני לא קוראים לי זהר אני זיש, אני זיש (שם מרוקאי).
זזה לא, וזה לא,
ובכל זאת טופחת שפה אחרת בפה עד פקוע חניכים,
ובכל זאת תוקפים ריחות דחויים ואהובים
ואני נופל בין העגות
אובר בכליל הקולות.

מתוך "תמכירת ציפור מרוקאית", הקיבוץ המאוחד, 2009;
"ספר הנענע", עקר, 1979

גלויה מתל-אביב

תל-אביב עיר צבעונית מאד לבנה.
משתנה כל רגע ונשארת מה שהיא.
תל-אביב עיר נקיה מלכלכת.
זה תלוי בעינים.
תל-אביב כמעט ניו יורק.
מיחם מלקק הים את ירכי תל-אביב ולב
תל-אביב לבן.
בני אדם כאן אינם שיכים לאיש.
גם לא לעצמם.
תל-אביב עיר קפסאות ותריסים.
בתל-אביב תיאטרונים, אופרה, התזמורת הפילהרמונית
מוזאונים ויפו.
אומרים כי הסרסורים רוצים למכר את יפו
ויפו יפת ימים (כתב עגנון) היתה
זמן רב לפני תל-אביב. זמן רב, רב, רב.
אפלו אנדרומדה הכירה את נמלה
רתוקה אל סלע עד שפרסאוס בא
ושחרר אותה. שום פרסאוס
לא יבוא ויגאל את תל-אביב.
רצונזנטים רבים מדי מאימים
על רחובותיה, שוככים עם נשים בחדריה
שטופי זעה. משורר אחד כתב כי
אהבת בחורותיה בין רגליהן.
דבר כזה קים בתל-אביב.
מי שומע את מי ברעש הזה?
חמש דקות גשם ותל-אביב מוצפת.
אנשים זקנים כשרוצים לחצות רחוב
מפשילים את שולי מכנסיהם. אנשים זקנים
אינם שומעים את שירת בנות תל-אביב.
מפסידנים יושבים בלי ניע בבתים מפארים מתקלפים
נועצים עינים בתקרה עד שמפציע השחר.
האם יש מלאכים בתל-אביב?
דברים נוראים קרו בתל-אביב.
דברים נוראים קורים בתל-אביב.
מי פלל שקך יהיה?
האם תל-אביב תל-אביב?
מי המציא את תל-אביב?

מתוך "שירים מאוחרים", קשב לשירה, 1999

אשר ריך

שורשי הקיץ

הִרְקוֹן הוּא תְּמִיד קִיץ.

וּבְחֶרֶף תְּרִיסֵי הַמוֹגָפִים נַעֲקָרִים
מִזְמַנָּם, מִרְצוֹנָם.

נִסִּיתִי לְהִכְנִיס הַבֵּיתָה אֶת
הַחֶלֶל הַבִּלְתִּי מֵאַרְגֵּן שֶׁל חַיִּי.
הַמֵּיּוֹת הַזֵּמֶן, קֶרְקוּרֵי הַמָּקוֹם

מִגִּיעִים אֵלַי מִתּוֹךְ שְׂרָשֵׁי הַלִּילוֹת,
מִן הַבִּיצָה שְׁעוֹד לֹא נוֹלְדָה. כֹּה נוֹצֵץ
הַקִּיץ הַמוֹצֵיא אֶת יְמֵי וְלִילוֹתַי.
מִלְחָמַת עוֹנָה בְּעוֹנָה -

תִּלְ-אֲכִיב צוֹבֶטֶת אֶת עֲצָבֵי
בֵּין עֲצֵי הִרְקוֹן אֲנִי יוֹשֵׁב
עִם בְּנֵי הַקִּטְנִטִּז, בְּתוֹךְ עֲגָלָה,
עַל סִפְסָל לְעוֹס בִּידֵי זְמַנְמֵי קִיץ -
וְחוֹשֵׁב עַל עֲתִידֵי הַמִּתְקַצֵּר. זְכָרוֹנוֹתַי
מִתְעַדִּים: הַרְכוּשׁ הַיְחִיד שְׂאוּרֵישׁ לְשֹׂאֲרֵי.

מתוך "חלונות אל הפארק", קשב לשירה, 2015

גיורא לשם

אם תרצו

מִחוּג הַצֵּל בְּשֶׁעוֹן שְׁמֶשׁ,
בְּרַחוּב יְלֻדוֹתַי בּוֹאֲכָה רְחוּב הַרְצֵל -
הַבְּרוּשׁ.

אִם תִּרְצוּ, אֵין זוֹ אֶלָּא אֲגָדָה
עַל יְלֵד וְעֵנֶק יָרֵק
(כְּעֵת בְּנֵק שֶׁהוּא גַם יָדִיד).

לֵיד-הָאוּבְלִיֶּסֶק הִירֵק הַזֶּה
חֶלֶף-עֶבֶר יוֹבֵל.
אֲנִי חוֹצָה,
חוֹסָה בְּצֵלוֹ
הוֹזָה-לֹא-הוֹזָה.

הִיָּה הָיָה יְלֵד.
הִיָּה הָיָה בְּרוּשׁ.
אִם תִּרְצוּ, אֵין זוֹ אֲגָדָה.

הַבְּרוּשׁ לֹא נִגְדָע.

וְהֵילֵד יְלֵד.

מתוך "תמונה קבוצתית עם עיר", קשב לשירה, 2010;
"שולי האש ושירים אחרים 1959-1998", קשב לשירה, 1999

היכן הם היום?

אט-אט נוסעת עוד תמונה.
 העיה, כביכול חסינה,
 כעב שט וכיושביה
 ממיתה ומחדשת, ורק בנשם
 תכריכה, כגל סמוי נשבר,
 תבקש על נפשה.

במקום בו עמד גן-החיות
 מחבר היום כביש את שד' בן-גוריון עם בית-העירייה.
 בית-העירייה הישן, שכן לבית ביאליק,
 היום בית-נכות,
 אשר חלונותיו המארכים נשימתם כולאת חיים
 בלחיים קעורות, שקועות עצם,
 וגם הטיח הטרי אין בכחו למחות את הערות
 ואת הגזר של יום אתמול.
 כרמי הגפן של אז הם היום כפר מלכי ישראל,
 רחבת העירייה ושער הפגנות,
 אשר בלבה אנדרטת השואה
 ובימי חל מקום בלוי לכלבים ומפגש לבעליהם.
 את חרבות משק הפועלות והג'ומס הנשכח
 חוצים רחובות על-שם המשוררים
 איציק מאנגר ורחל,
 וסביב להם בתים ובית-ספר הומה.
 כנגד הברכה צנועת המדות, המבישת,
 הוקמה על חרבות 'מחלול' ברכת הרחבות פולשת היס,
 לצדה המרינה ומעליה משקיפה ככר אתרים,
 מפיצה ריחות של מאכלי שבעים גליות.

מעט ימינה, מחביא בסתר מדרגה
 את קבר הנכבד,
 נשא מלון 'הילטון' חוסס רוחות ים
 וראשו מתגרה בשמים.
 ובמרחק, דרומה-מזרחה, כנגד צריפי העץ העבש של שכונת 'נורדיה'
 עומד העצק השישי דיזנגוף סנטר -
 מרכז קניה ובלוי לדוברי שבעים לשון ולשון.
 והפרדס? הוא, פילדות שחלפה,
 זרוע כוכבי חלום, עמוס לעיפה.
 כך, תמונה תמונה,
 כשושנה בין החוחים,
 במעט משכן הלב חדיה מרים
 ועליה נדחים בארבע כנפות ארץ.

ומה עלה בגורל המשפחה?
 אחים ואחיות
 כעלי שושנה,
 נשירים,
 נפוצו קשי-יום.
 חלקם שוכני דומה.

מתוך "כל השירים" הקיבוץ המאוחד / ספרי סימן קריאה, 2008;

"יחסים ודאגה" ספרי סימן קריאה / הקיבוץ המאוחד, 1986

מאיר ויזלטיר

קו הרקיע

כז, זה קו הרקיע של העיר
 אשר כסתה את פני העיר הישנה
 בה נכחדו נעוריינו. מה, את לא מאמינה?
 היתה פעם עיר כזאת,
 מלאה אנשים חדשים,
 שהתבלטה במהירות.
 יש תצלומים.

אם תרצי אראה לך.
 הנה, זאת יד לבניה בונה.
 בנאים נלהבים היו,
 גם זמרים אדירים.
 הם הצטינו בתקנה, אבל רמו בחמרים.
 על פן נבנתה חמרים נשירים. והם נשרו,
 לתוך תלתלינו.

בהמה דקה

רכובים על עזים ותישים
 (אפלו על תרנגולים)
 נבוא אל העיר שפעם היתה עירנו
 (אנחנו נהיה כל-כך קלים
 ובהמה דקה תשא אותנו בקלות)
 נעבר ברחובות המשנים
 על פתחי בתים עזובים
 שבמבואות שלהם התנשקנו
 נשיקות חזקות ומתוקות.
 בתי-קפה שנמוגו
 מזמן, יבליחו לעברנו
 עוגות שכבר לא תאפינה
 אבל ריחן ממאן להתנדר.
 בכפרות הסתמיות ובגנים
 מתכנתים בטפטפות ממחשבות,
 נעבר בתהלוכה נלעגת,
 שתפגע ברגש הטעם הטוב

מתוך "מחסן", הקיבוץ המאוחד, 1994 אפלו בתחושת הצדק

פ י צ י יהורם בן מאיר

סומל

אני ידעתי את סומל
 נכנסתי לפרדס לא נסתי
 איבה לא ידעתי
 בלילה בלילה התכנסתי אל פנים פעימת
 המשאבה
 אל נעימת תנה רעבה
 אל נשמת דברים
 שבמסתור

שם ראיתי רועה רואה בשושנים
 שמכל השנים
 והשני בשעת מתן הקסד
 רעיתי עם הרועה
 הקטן
 כך חיייתי

ראיתי חורש נגש בקוצר
 קוצר נגש בבוצר

למי למה אני עמל
 על מה אני מצר
 איכה איכה הלכה סומל
 מעולמי לעולמים ובאה
 בחלומי

והיה בה כרם
 שמטרים
 הדברים
 הבקר עמדתי באין סומל
 בקרן הרחובות
 ז'בוטינסקי אבן גבירול
 כמה סואן כמה ממאן
 הכל

נצבתי ליד פגוש של סוברו יד שניה ישנה

על זגוגיתה כך נכתב
 פקח נכבד מיד אשוב

כך בכך אני עומד הומה ומשער
 דומה כי עוד מעט קט אשוב אפגש אותו
 משהיה מנשיה
 עולה מתור
 זהב

מוטב אשאר כאן ישוב על המדרכה
 עוד מעט ישוב

ישנה שניה אחת שאין שניה
 לה
 היא קול היש

לפתאם בא ר' שלמה אבן גבירול נגש
 נרגש
 אמר דבר אשר שמר מזכרון עולם
 החי כרם המות

איתן קלינסקי

בתחנה המרכזית בתל-אביב

רחוב בתל-אביב
 זה נוגע בזה –

דיכּן מוכר סדקית
 שנים בשקל
 רק היום,

חנות מוכרת ספרים
 שנים בעשרים שקל
 רק היום,

כוד מוכר זונות ואשליות
 שנים בחמישים שקל
 רק היום,

המחירים
 בתל-אביב
 צנחו
 רק מחירי הדירות האמירו
 לא רק היום
 הם יאמירו
 גם מחר.

מחירים

מחיר שפרוטים בשוק לוינסקי
 1/4 ממחירים בסופר

מחיר תספרת ברחוב עליה
 1/5 ממחירה בסלון ששון

מחיר סנדלים בקניון
 פי 3 ממחירים בחנות המפעל

מחיר ספרים בסטימצקי
 בלא שום יחס לערכם

בחנות 'הכל ב-2 שקל' קניתי
 בעשרה 5 תחתונים לגבר.

בודי מסז': 100 בסלמה, 200 בכפר.
 אני חושב שאלד על היקר.

מתוך "בזמנים נאורים", קשב לשירה, 2008

מתוך "אספן של שלום", ספרי עתון 77, 2013

מוטי בהרב

נישא אל הים

נשא זר באבק המדבר האויר לא שקוף הלילה
 גשר מפתל בלב עיר תל-אביב ממתי היה פה
 גשר פעם ידעת לעבר בעינים מכסות
 היום אתה בוחה מבעד לענן אביב
 חרף מעיב על עיניך

האויר לא שקוף הלילה נשא אל הים ובעורך
 גחליליות קיץ נעורו טרם זמן מהבהבות וכבות
 קוסמות כך אל השדות

מתוך "כפרי", ספרית פועלים, 1990

דן צלקה

*

עם בקר רצתי בפרק הירקון,
 אחרי עפו זכוב ודבורת-זהב
 וצפור אפרה; שועל (האמנם
 היה זה שועל?) טפף וחלף
 בשביל לצדי.

אחר-כך רפרף קרוב לאזני
 פרפר, ואחד אחר, כתם-כנף.
 ומטוס קטן רחף מעלינו.
 עשינו ג'וגינג, כלנו יחד.
 והנה הליט ענן את השמש,
 וצל התפרש על לבן השביל.
 רק הפרפרים התמידו.
 אה, ג'וגינג, דבר טפשי.

מתוך "טריסטיה", אבן חושן, 2002

אגי משעול

נחלת בנימין

יפו

לפעמים, למשל ביפו,
כשהשמש עומדת לשקע והסירות
מתנדנדות על פני הגלים כמו בצ'יור,
וחתולי מסעדות הדגים מתקמרים בין השלחנות
ופתאם -
מכונית מתנה עטופה בסרטים ורדים
פולטת חתן וכלה וצלם
והשחפים כבר מתעופפים בין התרנים
על גלגל החמה הכתם
ואנחנו חבוקים על המזח -

החבור הזה יכול לפעמים לרמוז דבר מה
על כונת הבמאי
הכמעט כל-יודע

אבל אנחנו הדוקומנטרים,
מתהלכים לנו סתם גם מחוץ לסט
ללא כל לוגי מוזיקלי,
ואין מי שילחין את חיינו

אפלו עכשו
עם פרופיל שובה לב כזה
כשאור המדומי מדיק
ומקיף את פנינו בהלה
ואין ברי הלחנה מאתנו

וגם לא קדם, בנסיעה
כשנזופים מפלאים קרסו בחלון
והשקיעה (ראה שמש) השתקפה במראה
והסגילה פתאם הפסקת
בין הורד לכחל
והיינו ראויים כל-כך לתקריב

אבל שום קהל צופים לא מלווה את מעשינו,
רב הזמן אנחנו בחזרות
או מקמטים בחדר צריכה
וכל נטל ההזרה הוא עלינו.

רק לפעמים,
כמו במכונית המזל,
נבלמים לפתע בשורה, בזה אחר זה
שלישה ארנבים
לקול מצהלת המטבעות.

למעלה ענני פלנל
למטה בחדרים אח בוערת כחל פרוסי
וברחוב הקפוא כמו עורק לבן
אנשים ומזודות
אל הספינה שתקח אותם אל חוף יפו,
חלום חול, הטלת גורל
על שפת הים, נביאים עניים רגוזי עינים.
הכל מתחיל מבלי דעת
בנחלת בנימין בונים בית
שלוש קומות של יתמות
בנחלת בנימין 43 בלילה סיוט תרכי
גרוש ונדודים אל כפר סבא
בתפוזים בחולות בקיץ
על שפת הבאר מרעלת בארץ גזרה
רק אחת תעזר. אחר-כך גם בה תדבק המחלה
והיא תקבר בין גולי תל-אביב:
תחת מצבה של צפרים ופרי שבעת המינים
זהבה ברקובסקי לבית שטיינהאוס - בית צורי בת ל"ג במותה

מתוך "מבחר השירים 1975-2010", הקיבוץ המאוחד / מוסד ביאליק, 2010;
"פסוקי ירח", הקיבוץ המאוחד, 1999

פלא הירקון

יצאתי עיף. העיר הזו אינה מרחמת.
 מה יכולים לרחם שבְּרֵי אוֹתִיּוֹת שְׁהוּטְלוּ
 יחד בְּזַעַת אֲפִים?
 אָבֵל מִיִּשְׁהוּ מְסַדֵּר אֶת שׁוּלֵי הַשָּׁמַיִם עַל פְּנֵי הַבָּתִּים
 כְּמוֹ תוֹחֵב שׁוֹב וְשׁוֹב שׁוּלֵי כְּתָנֵת אֵל
 תוֹךְ מְכַנְסִים.
 כְּמוֹ מַחְזֵר מְאֻהָב שְׂיֹדֵעַ שֵׁישׁ לוֹ יוֹם אֶחָד לַחַיּוֹת,
 אָבֵל אֵינָהּ יוֹם.
 אֵינָהּ יוֹם.

כָּאֵב הָרֵאשׁ הִיָּה רַחֲמִים עֲצִמִים שֶׁל הַבָּשָׂר וְשֶׁל הַדָּם.
 הַמַּחְשָׁבוֹת מְנַגְעוֹת.
 אָבֵל רוּחַ הַשִּׁיר עָף בְּצַפְרִים
 עַל גְּדוֹת הַיִּרְקוֹן עִם הַמִּים הַזּוֹרְמִים מִן הַיָּם אֶל הָעֵיָר,
 עִם שְׁנֵי סַפְסָלִים שְׂמִמְשִׁיכִים לְהַתְקַרֵּב זֶה לְזֶה
 מְמַשִּׁיכִים זֶה לְזֶה לְהַתְגַּעְגַּע,
 מְטִילִים צְלָלִים בְּשַׁעַת עֲרֵבִית כְּמַקְלַעַת זְרוּעוֹת.

אֵין מִי שְׂיֹכֵל לְנוֹחַ מִן הָעֵיִפוֹת בְּעִיר הַזֹּאת.
 סַכְסוּךְ הַמְּכֻנְיּוֹת מְבַלְבֵּל כְּשִׂגְיָאוֹת כְּתִיב.
 אָבֵל אֵינִי אוֹהֵב אֶת הָרֵאשׁ הַחֹלָה
 שֶׁל הַנְּהָר,
 יוֹם וְלַיְלָה מוֹרֵד מְסַמֵּךְ שֶׁל אֲהַבָּה.
 וְגַם הַמִּים הַמְּעַפְשִׁים הוֹפְכִים זֶהֱב
 בְּכָלֵל הַנְּסִים הַמְּתַרְחֲשִׁים בְּכָל עֲכָשׁוּ.

מתוך "אחרי הגשם: שירים 1964-2014", קשב לשירה, 2015;
 "אהבה לצמחי מרפסות", הקיבוץ המאוחד, 2001

אילוף דובים ברחוב מלצ'ט

אֲנִי הוֹלֵךְ לְאֵלֶיךָ אֶת הַדְּבִים שֶׁל רְחוֹב מְלָצ'ט
 חֲכִי לִי לִפְנֵי הַרְמָזוֹר עִם לַחְמֵיּוֹת;
 בְּעוֹנֵת הַפְּנִדוֹת סְרָקְתִי אֶת תַּלְאֲבִיב עַד לַיָּם;
 בְּמַבּוֹק גְּדֵל בְּשַׁפֵּעַ, בְּנִגּוֹת פָּחוֹת.
 נִבְטִי הַבְּמַבּוֹק הֵם מְלוּחִים מְדִי וְהַפְּנִדוֹת
 עָבְרוּ לְבְרוּקְלִיז לְכֵן אֵלֶיךָ בֵּינְתִים לְהַסְתַּפֵּר

תוֹלְדוֹת הָאֵלוֹף מְנַצְחוֹת וְהוֹלְכוֹת
 בְּמַכּוֹן צְבֵעוֹנִי לְוִיטְרִז' וְטְרִינְרִי.
 אֲנִי הוֹלֵךְ לְהַקִּים קָרָן לְמַעֲבָרִים לְבַעֲלֵי־חַיִּים
 בְּאוֹטוֹסְטְרָדוֹת
 וְאֲבִיא הָעֵיָרָה פָּרָה מְשֻׁלִּי.

בְּצִמְתִּים מְפּוֹת שֶׁל עִירִית תַּלְאֲבִיב
 וְנִחְיִילֵי דְבוּרִים מְאַחֲזֵרֵי הַזְּכוּכִית.
 פְּסִיכּוֹלוֹג לְבַעֲלֵי־חַיִּים מְטַעֵם הָעֵיָרָה
 מְזִין אוֹתָם בְּצוּף מְהוּל בְּאֲבָקַת מְתַכָּת.
 חֲלוֹנוֹת הָרְחוֹב לוֹקִים בְּעִנְרוֹן חֲלָבִי
 אֵל תְּגִידוֹ "מְכִירַת חֶסוֹל", זוֹ מְלָה מְכַאֲבָה עַד קְצֵה הַמְּדַרְכָּה.
 לְאֵן יִלְכוּ שְׁתֵּי הַנְּעֻלִים הָאֲדָמוֹת
 אִם יִגְרְשׁוּ אֶת הַזּוֹנוֹת הַהוֹלְכוֹת בְּצֵל הַשְּׂקָמִים?

שְׂמִירַת תְּשִׁתִּית לְחָה תְּלוּיָה
 בְּנוֹכְחוֹת יְצוּרֵי בָר.
 בְּזֶה נִפְתַּח מְבַצֵּעַ לְהַקְמַת חֵי־בַר פְּרוּג־גוֹרְדוֹן.
 תוֹךְ שְׁנַתִּים יִגְדְּלוּ מְאוֹד עֲדָרֵי הָרְאָמִים.
 נִנְסָה לְהַבִּיא חֲדָקָרָן רָאשׁוֹן.
 דִּירֵי הַקּוֹמוֹת הָעֵלְיוֹנוֹת נִקְרָאִים לְטַפַּח חֲלָקוֹת אֶסְפֵּסֶת.
 אֵין לְהַבְהִיל מְשִׁיבַת הָאֲנָפוֹת. לֹא רַק שֶׁהֵן קְדוּשׁוֹת,
 הֵן גַּם אוֹכְלוֹת קְרָצִיּוֹת.

מתוך "הנחלמים", כרמל, 2007

עודד פלד

לנערה תל-אביבית, סגנון ישן

היא יפה. עד מאד.
 בבית-קפה / קונדיטוריה
 סגנון ישן
 קינג ג'ורג' פנת
 משהו, או בסמוך,
 אם עתיקה
 ואב חבוש כפה
 סוגרים קפה
 שמונה בערב
 שעת נעילה
 והיא -
 מלצרית בשרוול ארוך
 וחיוד משוח בששר.
 יפה. עד מאד.
 כמו בעירה יהודית
 מוזרה
 כפרח הדבדבן
 שאני חולם בשבילה.

מתוך "פתח דבר: מבחר שירים 1973-2005", קשב לשירה, 2006;
 "חלונות, מרפסת, חצר אחורית", אופיה, 1993

מקסים גילן

נערה בבית-ראובן

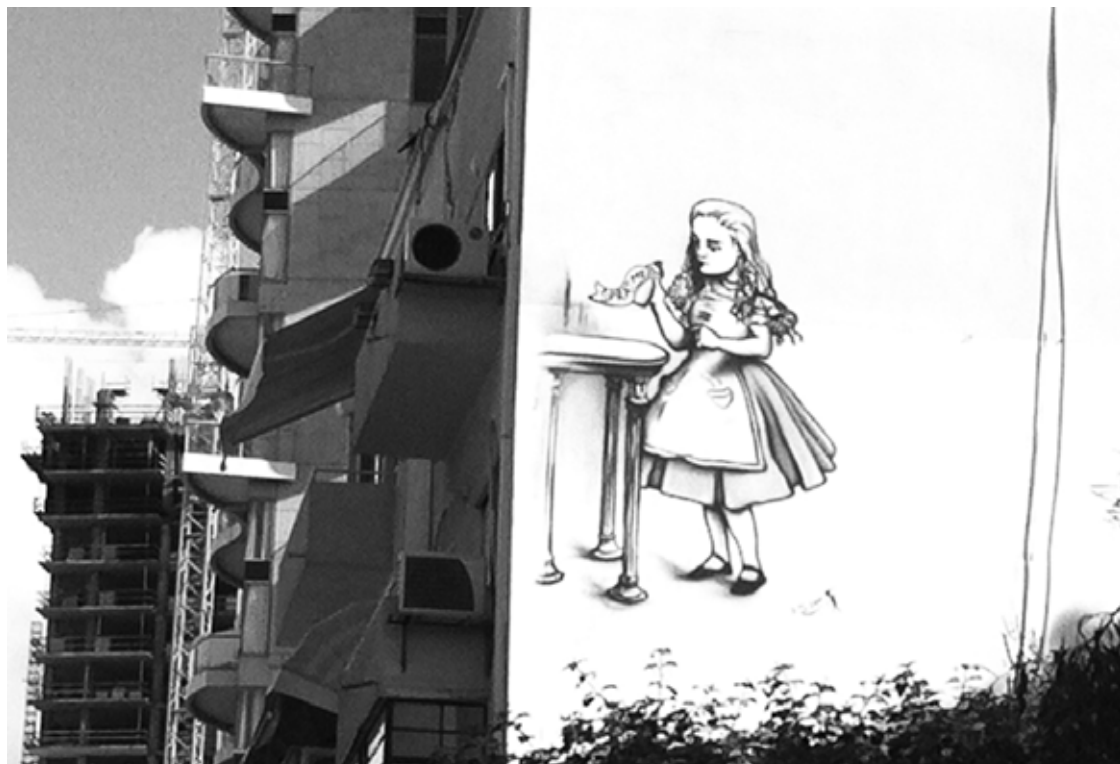
בבית-ראובן
 שומע את נתן
 מרצה על יהודה.

ומולי
 באפסמקום
 נעראשה
 בצמר ירק
 עבה.

צנארה
 יותר ושירה] משירה.
 עליו כתבו
 נתן ויהודה.

כשהיא מפנה פרופיל
 פיה מתוח. קשוח.
 תולעת בתפוח.

מתוך "בבית קורס", מטען, 2002

רגע לידיעתו של ראש עיריית תל-אביב:

שדרות ח"ן

החשך סביב נחצב בתנועת אורות המכוניות, הכל סובב ומזרקת
 בתוך ברכה ועורבני על ראש מזרקה בכפר רבין ובפיו דג זהב
 ששלה מהברכה האפלה. הדג גדול וכבד ומושך חזרה אל הברכה
 וראש העורבני נופל ומניף שוב ושוב דג זהב להניף פדי להניף פדי
 לנשך ולהכות את דג הזהב פרוטאין שמן וזהב על ראש המזרקה
 בכפר רבין ומסביב לה תנועה שאינה שמה לב לראש העורבני
 המכה דג זהב מתקציבה של עיריית תל-אביב.

מתוך "מסע אחר עם עורב שחור ו-Saint Claire", קשב לשירה, 2016

בכפות מקדשי השדרה ישתרגו צפרי בקר.
 מתוך גביעי גרונותיהן נוטפים חיייהן הזרים.
 חולמים את האדמה שרשי האויר.
 ודרדד נושר השחר מסארי הלילה.

עורב צועק מתסרקת שער סבוף.
 האור מתקמר להמלט משבי הלילה.
 שמש כתם מבשיל בין ענפים.
 וטפת הודו תבהיק על מצח השמים.

שתק עורב. לא עוטה בגדי ארגמן או סמבוק,
 ובכל זאת ללא בעל, כמו הנשים הכתמות ההן,
 האם עליתי על המוקה או שאני חפשיה?
 אני? לי מוטב שאשתה תה לתה.

מתוך "עצמות ועננים, מבחר 1966-2008", הקיבוץ המאוחד / מוסד ביאליק, 2010;
 "הנפש היא אפריקה", הקיבוץ המאוחד, 2005

אלנבי של מכאוב

קשי יום נרגנים
 שהזמן והגורל מתאנים להם
 מצטופפים בתחנות
 עם סלים ובלי
 ממתנים לאוטובוסים
 בסבלנות כפוייה
 כלם זרים ומוזרים
 גולים בארץ תנ"כית
 ואיל גולן באזניהם
 נהג סוגר דלתות
 על אדם שנסה לרדת
 בין הרקב לרחוב
 הוא זועק "נהג נהג"
 כאיוב הקורא לאלהיו
 אבל כלם זועקים בלי קול
 כי מלחמה בעתונים
 וטילים על ראשינו
 ונערים חטופים קרוב עולה
 יהיה חורש רעות
 מגיח כהומלס אכזר
 מאד של פיח לוהט
 תובע צדקה באלימות
 רגע פתאומי של חסד –
 בחורה עם תחת ענק
 קמה לפנות לי מקום
 אני נראה קשיש
 כי אני אכן קשיש
 בערב קצת חשיש
 ישכיח כי אין מושיע
 חמלה גדולה מתפתחת
 במעמקים הנאנקים
 עלי עליכם עלינו
 מחסורים ממררים

מתוך "קו לילה", קשב לשירה, 2015

*

הלכתי להתדפק אל ביתי היפואי אל גני היפואי היפה
 שנשאר לכהו באמצע גבעות חול אמצע קוצים ופרחי בר
 אמצע תלי אשפה וחררות של עזובה
 וכלבים משוטטים מרצים, שמצאו מסתור
 בחרבות ביתה של מרי בת השוטר הקסוקרית כחלת העין
 ולירה סלושה וזלמן הקטן ומשפחת החרדים ההונגרית
 שנשוותיה התהלכו קרחות מתחת לשביסים של כתנה ומלמלה
 וטובה השמנה זהבת השער המציצה ממרומי גגה
 אל גני הפרטי, להחליף שריקות הזדהות ואיתותי מקל
 שנלך לשבת בין ענפי העץ ונתכונן
 לתעשית הבשם מפרחי מימוזה זהבים
 בתוך בקבוקי זכוכית קטנים מלאים במים ובשמש.

זוהרת על גג ארמון ילדותי בימי הילדותי הקצובים באביב
 מקפת בחלכאי השכונה המחפשים לחיות ומלכות
 ליצנים שחקנים חביבים שבאו לשיר לכבודי
 לשחק על גג ביתי והתאומים הקטנים שפסיחהם מלאים
 בצפרדעים ובג'ולים. ידעתי שמתר לי לפקד עליהם
 לרחם ולחן אותם מלכה עם אנשי חצרה משרתיה והנסיך החוטף
 המלך הזועם, המלכה הנסתרת ובתה הסוררת
 כלם במורד גרם המדרגות שקם ונשא
 אל הגג הזה ללא מעקה.
 והיה שם חשוד מעט וגורי חתולים היו אחי הקטנים
 שלטפתי ונשקתי עד ליום המר בו השלכו בידי סבתי לפח.

פרק ז' במחזור "אנסה לגעת בטבור בטני"

מתוך "תורים", הקיבוץ המאוחד, 2005; "אנסה לגעת בטבור בטני", הקיבוץ המאוחד, 1997

הסופרמרקט של אבן גבירול

תראָה, אָמר בעל הבית כְּשֶׁבֵּאתי
 לשֹׁכֵר אֶת הַדִּירָה, תִּרְאֶה אֶת הַשֵּׁלֶט
 שֶׁל הַסּוּפֶר־מָרְקֵט בְּאֵבֶן גְּבִירוֹל.
 בְּלִילוֹת הוּא אָדָם. הֵייתִי יוֹשֵׁב
 עִם אִשְׁתִּי בְּסֻלּוֹן וְהֵינּוּ מִסְתַּכְּלִים,
 צָרִיד לְהִסְתַּכֵּל בְּמִשְׁהוֹ קְבוּעַ
 כְּדֵי לְהִבִּין מַה זֹאת אוֹמְרֵת שְׁהַחַיִּים
 חוֹלְפִים, אֶתָּה מִבִּין לְמָה אֲנִי מֵתְכַנֵּן.
 חוּץ מִזֶּה אֵין הֶרְבֵּה שֶׁעֲשׂוּעִים. בְּדִירָה
 שֶׁמֶעַל הַדִּירָה הַזֹּאת גָּרִים דְּתִיִּים,
 יֵשׁ לָהֶם יִלְדָּה מִפְּגֵרָת וִילְדָּה יָפָה
 אֲבָל הֵם לֹא מִפְּרִיעִים. גַּם כְּשֶׁהֵם מִתְפַּלְּלִים
 הֵם לֹא מִפְּרִיעִים.

מתוך "שירים 1970-2012", קשב לשירה, 2013;
 "דיווח מתוך התרחשות", מסדה, 1979

שיר יפואי או:
 שיפוד על אש קטנה

אֶת שְׁדָרוֹת יְרוּשָׁלַיִם אֲנִי מַחְבִּיא
 בְּהֶלִיכָה מְפֻנֶּמֶת.
 הַשּׁוֹטְרֵת בְּכַפֵּר
 מִנְפֻנֶפֶת לִי
 רְפוּרְטִים צְבוּרִיִּים.

רִיחַ פִּתּוֹת נֶחֱבֵל בְּמֵתְנֵי
 סִבָּל יוֹצֵא מֵתוֹךְ הַמְזוּרְקָה
 וּמְכַנֵּן סוֹס חוֹלָה.
 בְּעִגְלָתוֹ
 עֲרֻבּוּכִיָּה שֶׁל דְּבִק וְנִעְלִים.

"אלהמברכה" שופך עגולים
 על "בלומפילד"
 כמשחק ערבי ישן.

עד כאן יפוא
 ומה הלאה
 בנין נופל על בנין
 כמו ארריכלים בוכוח סוער
 על אזור עתיק

בעמדת היצאניות
 צמיגים שרופים וצמר-גפן.
 לאט לאט אני חוזר ומתברג
 בתמרוני "עצר" ו"אין כניסה"

מתוך "קפה שחור וכל הטבק", מסדה, 1978

ירח יפואי

לענבל לב

אם יפו היתה שַׁעֲרָה
 הייתי שותל אותה על ראשה
 של אנדרומדה
 ונותן לגלים לחפף, כמו שוליה במספּרה,
 את הדקה לפני שג'ל המיתולוגיה בא
 להבריך את יפיה.
 אבל יפו אינה שַׁעֲרָה,
 ועל 39 המדרגות היורדות
 לחוף גבעת עליה נחמד האויר
 בעיני נינג'ות עטופות בשמלה ורעלה,
 ברגלי מספרים,
 ובסוסים המנופפים זנב
 שעה שהפרסות חופרות
 בורות
 באדמה.

לילה אחד יפל לתוכם הירח.

מתוך "אלג'יר", זמורה ביתן, 2009

אבולוציה במבצע

הבית הזה ב־המלך ג'ורג' 24 שנבנה
 כבית חרשת לקרח
 והיה 'נגב קרמיקה'
 ו'כתר פלסטיק'
 הוא עכשו AM:PM שקם
 על חרבות הפיצוץ.
 אני מצלם אותו לערך אבולוציה
 במלון הערים אדמות השפתיים
 ומתיג:
 קרח,
 קרמיקה
 פלסטיק,
 ומלכת שבא המחפשת לקפאית אתיופית,
 היושבת בשלש בלילה בין ערמות שוקולד,
 ורואה איד עצי גן מאיר קדים עמקות
 לעברה.

מתוך "כוח סוס", זמורה ביתן, 2013

צבי עצמון

משכים לשבת סולו

שתי דקות. הקדשה

למלצרית ב"הספרייה", קפלן 6, תל-אביב

א

"מה לך, אדוני? –"
 זך נבט מפנייה, עד שאין להעיר בכרוך
 מה יפיה
 הרב, אם אך
 נעוריה, פקע פרח בצלוחית עדינה על מפת השלחן.
 "קפה עם עוגה? ואולי לאכל?"
 אותי (שאיש לא טרח לכרר רצוני בכתנת-חיים)
 היא שואלת, תשומת-לב בעיניה, דריכות להשביע רצון.
 "עם חלב, כמוכן, ואם יש – קצת קצפת. תודה."
 לעולם לא אשפח לך את זה, נערה,
 אפלו עכשו את פונה לשלחן הסמוד, מחיכת,
 עם הטיפ שזכית בו, ופנקס הזמנות,
 ועם זהר צלול שאינו מאפשר כלל לבחון בבטחה
 את יפיה, שעכשו הוא נחסר
 שתי דקות.

ב

אם תרצי, אוכל לנחש לך עתיד, וגם לי,
 במשקע הקפה –
 הנמס – הלא-כלום.

אין צעקה נטושה יותר מקירות מסממי גרפיטי בשכבות
 אדם שחור כחל צהב נצרב בגוף חומת
 ברלין שנפלה, במרי של הארלם בניו יורק,
 במבואות הנמל של סלוניקי, נאפולי, מרסי וגם
 בתחנה המרכזית של ירושלים,
 שם ממחרים למחוק בגלל הקדשה.
 כאן, בדרום תל-אביב, אמני הגרפיטי צידי המחר
 רואים ואינם נראים.
 נגזר רחוב ותיק, גבו אל הקיר,
 יושב שם סולו מלכות בהצטלבות הרחובות,
 קפסת קרטון ריקה, קעקוע ברק באספלט.
 אני שומעת אותו מכונן את מיתרי הכנור שהביא אתו מריגה.
 צלילים ראשונים מהססים
 ואחריהם בערת הללויה.

מתוך "איזון שביד", הקיבוץ המאוחד, 2015

מתוך "הלקת", קשב לשירה, 2011; "עורף", הקיבוץ המאוחד, 1986

פרץ-דרור בנאי

כדור גלידה אחד בתוך ביסקוויט

תנו לי את העיר תל-אביב
כדור גלידה אחד בתוך ביסקוויט
אני רוצה ללקק לה רחוב רחוב
סמטה סמטה
וגוש גוש
תנו לי אותה סוטה פראית
לא מתאלפת, לא מתרסנת
אני רוצה לדהר אתה לאבדון
הלוך וחזור כבחלום
וכמו דהירת ילד בלונה פרק צפוף
המונים, וגדוש גלגלים ופעלולים
קרוסלה בטוח נגיעה
תנו לי אותה זנונת סודית
מתוקה, דביקה ומיזעת מהם
ים תיכוני
אני רוצה לדעת אותה לסרוגין
עד תצנח שערה אחרונה מציצית ראשי
עד אהדל לנשם.

מתוך "שמחה קרועה", קשב לשירה, 2011

עדינה מור חיים

דלת ברחוב מטלון

פתאם באמצע הרחוב
דלת חומה
מדבקת על קיר.

מאחוריו מסתתרת
אשה שנעזבה על-ידי
הטורקים

מתוך "המצב והרוח", ספרי עתון 77, 2014

הטיילת בתל-אביב

ליוסי שרון

הטיילת שהייתה תמיד מְזַנַחַת
מתחדשת. מרוטה היתה
כנצבטת באצבעות מתכת
לא נראית, אפשר במסתרם
הכו בה הגלים
בכדורי ברזל.

ספורים הלכו עליה
על תפארת שנותיה הראשונות
מסעדה על פני המים
ופרחים ופרחחים ותזמורות.

בילדותי היה המשבר
או נגדשה שפת הים
בפליטים אלה המביטים
במים, מציתים
על המים מאפק לאפק
את צעקתם
כאצבע מצרע נוגעת בבתים
מחלידה מרפסות
מקלפת טיח
מדיחה לזנות.

ואנו,

שעבורנו היתה זקנה בלה,
והים לארבה היה שמור לצנעה,
לרגעים חפוזים שבנטיילת ידים,
התקשינו להסתגל לנעוריה,
מעטרת בתי קפה חדשים והומים
לא יכלנו לשבת שם
המשכנו עד לקצה, שם
במזנון מהימים ההם
לקקנו גלידה בעמידה
כמו בגנבה מכורים לגנבה ההיא
גנבת תענוג בטיילת מענה,
ועוד עלינו למועדון השח המתפורר

המסריח משתן,
כמועדון במחנה עקורים,
מחנה שהתפנה מיושבי
והנותרים, כאן מקום כנוסם,
כאלו לכאן עוד מגיע
מעט מזרם הפליטים ההם,
וים המות עוד יפלט
מכר או ידיד שאבה,
ואפלו הוא צעיר ולא היה שם
משהו מן הדלקה ההיא
בבשרו אוכל.

אל החלונות הפתוחים
רוח ים התפרצה
מערבלת עשן סיגריות ואדי שתן,
השארתה אותך שם מביט במשחקים
שם רצית להשאר
"בין יסורים לבין חומות גבוהות"
כאלו שם המקור
ודוקא שם תמצא הדרך
לא לחוש את עצמך
כשריד אחרון לעדר נרדף ומפוזר.

מתוך "משך הזמן", ספרי סימן קריאה / הקיבוץ המאוחד, 1986

כובענית

יומן יוני

אנשים ששותים קפה הפוך
 ואוכלים מאפה גבינה
 בשבת מהבילה
 בשד' רוטשילד, קפה הלל
 לא יכולים לסיים
 בוהים בכניסה
 בודקים בסלולרי
 יושבים לבר
 (אמרתי לבר?)
 לא מוצאים אחיזה בטוחה
 בעינים
 (אמרתי בוהים?)
 בודקים בסלולרי שוב
 מנסים לכתוב
 מסביב זוגות אוחזים לא אוחזים
 ידים
 משפחות ילדים הומים
 מלצרים עמוסי מגשים
 עצים מלבבלים צפרים
 מבעד לחלונות קיץ ריחני פתני
 כמעט מתפרץ מבעד לזכוכית שבירית
 מעט נוגע כמעט
 והבחילה הגואה
 והסלולרי הדומם על שלחן עץ כבר
 בקפה הלל, בשד' רוטשילד
 בבקר שבת ראשית יוני
 כשפרחי סגלון אחרונים
 מטיחים עצמם נמקים לאטם
 על אבני המדרכה

מתוך "לכל רחוב משוגעת משלו", קשב לשירה, 2009

חמוטל בר-יוסף

על שפת הים של תל-אביב אני רואה

על שפת הים של תל-אביב אני רואה
 הם ועוד הם.
 הקיט המזון חסר פרצוף
 נגרר על הרציף הצר.
 תסתכלי, אתה אומר, כמה יפה
 הים רוחץ להם את הפנים
 והנשמה מתישרת להם ברוח.
 תרגישי איך הם נמשכים אל הספון
 המתנדנד הזה, מרחרחים
 את המרחק ואת הגבה,
 אתה אומר ואתה
 יפה מהים.
 עיניך רחבות בהרבה.

מתוך "השתוות: מבחר שירים ישנים וחדשים", הקיבוץ המאוחד, 2011

אברהם בלבן

חוף גורדון, שש בבוקר

בחוף גורדון, בשש בבוקר,
 אנשים נפגשים בחיך-ממתיק-סוד,
 קשתפים למסדר חשאי.
 בגוף שזוף הם משכשכים במים,
 מהדסים בחול, מניפים ידים.

בחוף גורדון, השכם בבוקר,
 אדם רואה כבעדשה מגדלת:
 הגוף האנושי מתפורר.
 שזופים, גאים, חושפים אנשים
 בטן נופלת, מניפים יד קמוטה,
 ירך נובלת.

בחוף גורדון, בקר וערב,
 אדם רואה:
 אי גוף מפאך, אהוב,
 אי צרור חיים נשחת, נקוב.

מתוך "שירה יכולה", ספרית פועלים, 1981

מרדכי גלילי

עוזי בהר

בדרום תל-אביב

מתוך: "מחזור פתוח"

לא די באבק הקיץ על החלונות,
 בתל-אביב הנושמת את חמה,
 בכקרים מוארים ובכים, כדי שאדם
 שהשבוץ שלו מתקצר בדלוגים מבהילים,
 פה, בין הרחובות, יתפתה להעצר
 ולחלק אתם שמחה.
 בצהרים, כשכבר החם מכפל בכבישים,
 רק שעת בטלה מציעה נדיבות לעיר.
 והוא, שמעולם לא ידע ותור לשמו,
 ונראה בא ויוצא בכניסת הבית,
 כבר כמעט מרצון גולש לשתיקה.
 ואהבה לסתמי שבמעשי היומיום,
 שאין בו לא מחשבה תחלה ולא גמול,
 אינה עושה אותו בשירה לכהנם של פרטים.

הרחוב הזה הוא של מוסכניקים ויצרני דודי שמש.
 שלטים עקמים, שמות פרטיים.
 בלוקים ללא טיח או צבע. הגשם שירד
 עומד בפתחים. שלוליות, ביץ.
 על גג אסבסט להקת יוני בר
 מטפלת בפלומה האדמה-חלודה בחזה.

מתוך "רצייתי לרשום נוף אחר", מוסד ביאליק, 2016;
 "שני קולאז'ים ושירים נוספים", עם עובד, 1988

מתוך "ימים: שירים 1973-2011", מוסד ביאליק, 2012;
 "מחזור פתוח ועוד שירים", סימן קריאה / הקיבוץ המאוחד, 1989

אלי הירש

בתל-אביב גם הצומח אפור

גדה

היינו פוסעים בפרישמן בואכה דיזנגוף
 כי התחשק לך, לדבריה, לפקד את סטימצקי,
 שבאותן שנים, ראשית שנות התשעים,
 היתה חנות הספרים הכי סבירה בשכונה.
 והיית נובר בין המדפים היכן שנברת
 ואני נגרף בין המדפים לאן שנגרפתי
 וכעבר כעשר דקות היית פונה אלי ואומר:
 אני קופץ רגע, חכה לי פה, והולך לבקר את הוריה.
 וכעבר כחצי שעה היינו נפגשים בדוכן של בדיחי
 אוכלים פלאפל ושותים מיץ ענבים מתוק כייז קדוש.
 הייתי המלנה שלך לפגישות עם הוריה.
 תמיד בחסות התרוץ של ספרים ופלאפל.
 ופסעתי אתך בפרישמן ולא התעקשתי לומר:
 הרי לא רק ספרים ופלאפל יש לך בראש.
 הספרים והפלאפל, ממש כמוני, היו הקנה והסוף
 על גדת הנהר שגרף אותך אל הוריה.

בתל-אביב גם הצומח אפור.
 היא, שחיייה עוברים עליה
 בעיר הזו,
 היא, היודעת את תנועת
 הכתפים מדי יום,
 מאלצת אותי לבית
 שוב את חיות האשר
 הקטנות.
 שיהיו כאן לידינו, שנוכל
 לגעת בהן
 בזכרנו כי די
 באור הבקר
 כדי להניסן.

מתוך "קפיצת הדרך", זמורה-ביתן, 1996; "אקלים הבית", עכשיו-סתוית, 1982

מתוך "גני תל-אביב התלויים", הקיבוץ המאוחד, 2013

אבי אליאס

אלוהים ואיש שמן בג'יפ צהוב

בדרך הנצחון* ליד גן שרה,
הייתי אוהו בידה של סבתא ומספר לה
שהאיש השמן שנוסע בג'יפ צהוב ומעשן
סיגריות אסקוט, הוא אלהים.
גם השוטר במדי הצמר הכחלים שלטף
כלבת בוקסר מנמרת, לא שכנע אותי
בסקריות מלים שאלהים יושב למעלה.
עד שמישהו דפק בדלת ואמר שאמא מתה.

* דרך הנצחון - כיום דרך משה דיין

מתוך "אלוהים ואיש שמן בג'יפ צהוב", הקיבוץ המאוחד, 2005

אילן שיינפלד

שיר הודיה של שחר

לליאור

השמש עלתה, מפיצה אור רך וסמיד
כחלמון בתוך מים, מעל קולנוע "עדרן"
הישן, ואני מהלך הלוך ושוב עם
כלבתי הזוהבה, לארץ הסמטה, מביט,
משתאה, בשמים, וחושב שאני בכלל
בתוך אקורל של סער עפרוני
או של קלוד מונה.

השמים תכלים והעבים עולים מים,
חושפים גון אפרסקי, כמו הבתים,
שאור השמש מעלה מקירותיהם
פלטת מלטפת של גוני פסטל רכים.

אלהים, אני לוחש בשקט בלבי, תודה
שהערפת אותי לשעת האור הזאת,
לאור הקיץ הנפלא בתחלתו של יום.

אלהים, או ליאור המתוק, שסיים ליל עבודה
במזנון של "סינמה סיטי" בחמש וחצי בבקר
והעיר אותי, עם כל המתיקות של געוריו, בכרפת
בקר טוב, בהודעת אס.אם.אס.

מתוך "על מהותו של הג'סטין" שיראה אור ב'שופרא'

תל-אביב

תל-אביב, זונה יפה שלי, ילדה מאפרת,
מלאי לי אמבטיה של ליקר ביצים,
האכילי אותי בלשונות אספרגוס.
נחמי את ילדיך בנשיקות של ליפסטיק,
תני להם לינק מכל החורים.

לצחי

שמכף ידו בצבצה שערה לבנה כשרשור
והיה דוקר את עצמו בסכות
להוכח שאיננו מת;

למימי

שקנתה צעצועים בארוס
והתייחסה אל פלגו כמו אל גלידה;

לדינה שרקדה בלי צלילים,
אבל ידעה תמיד כשהתחלפה המוזיקה;

לדבי

שחיד ורעה,
ועשה מדיטציות של הגורו מהראגי
מול רמקולים נסדקים בבומים עלקוליים של ונג'לים;

לאביה הזקנה

שלקטה עצמות בבית הקברות המסלמי
וקראה בקלפים ישנים את גורלות העולם;
שהיתה מתאפרת מולגנו בחלון כמו בלה
בלילות של ירח מלא;

לעדן שכיר איברים חיים
בשרותים הצבוריים של התחנה המרכזית;
שישן בקיץ על הים הפתוח
ודגים ודיגים לחכו את בשרו;

לאיריס שבלעה סכריות של אל-אס-די
ויללה עם הסבתא הנעולה במטבח
ונסתה לנשך את הפאלוסים הזקורים
שכסו את חדרו של זהר.

בין איברי אבן שבורים סגדנו לך,
מחפשים לשוא את הדלת שבקיר;
על מפלסי אשר נצחיים
תעינו בין התעיות.

זונה שלי, ילדה מאפרת,
אל תשטפי מבשרך את ריח הלילה,
אל תרכסי כפתורים בחפזה;
אל תכסי בצעיף של בקר
על נשיכות אהבתנו אליך.

עדת זאטוטים, אחות מצרעים,
הנה האש והפחמים והשה לעולה:
כבר הכוינו את מרסותינו בעשן הסטיקיות,
פוחדים מן הלבירינת, נאחזנו בסבך.

מתוך "שלל: שירים נבחרים 1977-2013", הקיבוץ המאוחד, 2013;
"פנים", עם עובד, 1991

מירון ת' איזקסון

הזמנה

הבננו הסכים להזמין
את כל דיריו מעולם
אלה שבו נקברו ואלה שצבעו
אלה שהדירו ריחו ואלה שלקחוהו,
אפשר לשטח הכניסה
ואם הדחק יצעק נרגיענו במרפסות
שעוד נותרו בנויות מהראשונים,
ואת המאחרים להגיע יבקש הבית
להמתין בקומות שעומדות להבנות
ולמתח את אדמתו
מהחולות שבהם הוא נחלם לראשונה
ועד הגלגלים שהניחו תחתיו
כדי להובילו זמן לשורות הראשונות בעולם.

מתוך "מבחר ושירים חדשים", הקיבוץ המאוחד, 2007

שבתאי מגר

יפו, אישי

כשגדלתי בה היא לא היתה עיר כפי
ולא בדמיוני
היא היתה השר שלי, גופי, האדמה,
היא היתה מגרש המשחקים ופסגת החלומות
בגבעה העתיקה.
אחר-כך היא היתה מלה.
לפני זה עוד היתה לי אנשים, ומקומות,
הלכה אתי לכל מקום ונכנסה אתי לישון.
אחר-כך, כשהיתה שפה,
יכלתי להתחיל לעשות אתה
שיחות, ומריבות, ואהבה.
ואז הגיעה תל-אביב
ומשכה אותי אליה.
ועוד הלכתי מרחקים
עזבתי אנשים, עזבו אותי,
יפו נעשתה געגוע
רכוש פרטי,
אישי.

מתוך "יפו, כשהייתי רחוק", ספרי עתון 77, 2012

חניון גרוזנברג, על הגג

באור היורד באבחה ישרה,
ידי על מעקה, את שרועה לפני,
ומה את נותנת, כדרפק, במשורה –
מלמול עולה בלי פשר מהרחוב המטנף,

קמץ גגות אדמים דהויים,
קקטוס לטוש על אדן חלון,
גג מזפת, אופנים כורעים,
ספרים במרפסת נשפכים מקרטון,

פסות עזות של ים,
מכות המלח בגרון,
חשוף-חזה חוזר משם,
תמיד הצמאון –

”הסתתרי במטה לבדך,
הוא אמר במכונית,
”ישמרי על עששית נפשך.”
על גג הקומה השמינית

הרחק מכל מטה אני בוהה
בכעור היקר המסמא עד דמעות.
תשיבי לי סוף סוף סימן של אהבה
אם אדבק בך עוד ועוד?

האור מסתחרר בספינה השוקעת,
עיני מבקשות עוד מתם בעירי.
מהיכן נפתחה הרעה אני יודעת –
עכשו הגידי מאין יבוא עזרי.

אוגוסט 2006

מתוך ”לשכוח ראשונה”, עם עובה, 2009

שדרה

בשדרות דוד המלך, פרטיזנים זקנים
נעוצים על ספסלים כמו נרות עקמים
דועכים בזרועות נערות פיליפיניות,
מספרים להן בפולנית דברים
שלא ספרו חיים שלמים לילדים.

בעוד עשור שנים תעבר פה רכבת קלה.
פסי ברזל ינוחו לארך השדרה
כמו שורת הליכונים שנשמטו לדשא החדש.
אני פוסעת בקו המרסק
קרקוב-תל-אביב-מנילה.

במרחק שני רחובות מכאן, אבי
שותק בבית בין תמונות אמי.
שתיקתו מתעבה כמו זכוכית בקבוק
שהזמן פקק. אם תשבר, ישבר אתה.

משהו חזק מגעגוע אווז בי, מסיע את רגלי
אל ספסל העץ כמו אל מעברת:
איש זקן מדבר, אשה יפה קרובה.
אני באה, מתישבת בין שניהם כמו ילדה.

הוא מספר. היא מרימה אלי עינים.
אני מבינה את המלים שלו.
אני יכולה להריח את שערה.
מרחקים, שפעם חשבת לי לחצות
מחלטים עכשו:
שלשה זרים יושבים על ספסל
כמו בתחנה. השדרה דוהרת על פנינו
עוזבת, כמונו, בלי לזוז.

מתוך ”אותו הנהר פעמיים”, הליקון לשירה חדשה, 2007

רק מי שנוגע

רק מי שאיננו נוגע, אתה יודע,
איננו נוטש. מי שאוהב בוער לבדו
בחשכה, מאגרף בכפה הגדולה
של דבת הבדירות שאין לה שעור.

בקרון זוית תל-אביבית עיני
מכרבלות בתוך עצמן, נבטות
בפריחת הפלסטיק האדמה
של שני העצים הבלתי אפשריים
בכבר מילאנו. איני יודעת דבר לבד
משמש של חרף. שוב אני חושבת
עליך: געגועים וגולה. נוזלי גוף
נמסכים לגוף מכר המתגלגל לאחור.

מהי קרבה אם לא חיים בבית זה,
פליטות בגוף נכה. שוב החיק ריק.
רק החד מחבק את הלשון. הכמיהה
כמו מעשי האהבה, מכדורת גלמודים
גלמודים. אנו פורשים זה מזו בעל כרחנו
כמו השמש הזונחת את הרי אדום
מדי בקר וזורחת כל הדרך, עד הים.

נוגעים ונוטשים אנו חותרים לבד בחשכה
אל עצמי שאינו אני, אל אתה שאין לו שני.

מתוך "צל הציפור", כרמל, 2002

בוקר ליד הילטון

לתוך בהירות בוקרת של תחלת יום קיץ, מוצא ישיש מצמק מפתח
בנין, כתם לבן רועד בתוך כסא גלגלים שחור. שערו מקליש באור
השמש העזה, נושם בכבדות, גוזלי וממאן לידים חסנות המבקשות
להניפו מתוך החיים ולפרש אותו על פני מותו, הממתין, מלבני
וכתם, בדמות אלנקה בפתח האמבולנס. מעבר לסאון הרחוב, מול
הים, מפזרות ממטרות הילטון העליונות מרגליות ירקות על הדשא,
בקר חליץ מפזז בין צואת כלבים לשקיות פלסטיק. כמה כבר הגוף
הזעיר, מסרב בעקשנות להשליך מתוך כסא הגלגלים. לובשי הלכן
מאבדים סבלנות, תופסים בידיו וברגליו, מפרפר, כמעט נשמט,
אמא וילד עם ילקוט עוצרים להביט, עוברים ושבים שבים ועוברים,
נועצים מבט, ממחרים, האם מתנערת, מושכת את הילד (מסרב),
כמה מגשם הרצון לחיות, שוב כמעט נשמט, מבעד לפיג'מה
נחשפים חתוליו, פועלים תאילנדים מלכסנים מבט מעל פגומים.
לכסוף מנח גוף (כמה שנים מטלות כאן? כמה בקרים פקוחי עינים?)
על אלנקה, חובש מתנשף (ממול מתנשא המלון באדישות בטונית),
הראש הלכנבן מרים עצמו לרגע, צפור מבטו מרפרפת, שקופה,
על פני הרחוב, עוד פעם אחת.

פרק א' מתוך "שירים בפרוזה ישראלית"

מתוך "לפתע פתאום האדמה", כרמל, 2005

חלומות מוארים

בכפר הבימה ערב מנכר
 צפרי מיינה מהדו
 מגרשות דרורי הבית
 מעבר לפנה,
 צאלון ממדגסקר
 מאדים בפריחה מלהיבה,
 זני כלבים ותלבושות
 חולפים בתצוגה מרהיבה
 וילדים משחקים בגנה.
 שקמה על במה נשאת
 כמהה אל אבותיה
 ונר הלילה מאיר
 את מה שמיאיר.

מתוך "זרימת הרקפות", עולם חדש, 2014

טיול

מקדם בבקר, באלנבי, אני יורדת אל הים,
 בין מבלי הלילה המאחרים
 ששערים סתור
 והענג עוד שורה באיבריהם הארכים.
 כפות רגלי מבצעות
 דיאט קונטרפונקטי עם מדרכת הרחוב.
 מתכוננת אל טבור האדמה בלכתי על החוף,
 אני כפותה
 לאחד
 מחשורי גלגל האינסוף
 שמרכזו דממה.
 תורה פסיקלית שקטנתי מלנסח
 מרשתת בי.
 האם זוהי תפלה?

מתוך "אל תצביע עלי", הליקון, 2003

ריקי דסקל

טריסטרמית בעיר הלכנה

בְּדֹאִיהַ רְכָה נַחַת
עַל מֵה שְׁנֵרָאָה מְלֻמְעָלָה כְּחֻרְבוֹת
שְׁחֹר וּמִבְרִיק וְנִתְזוּ כְּתָם בֵּין כְּנָפָיו

אֲנִי טְרִיסְטְרָמִית מוֹדֵד אֶת רְחוּבוֹת הָעִיר
הַנֶּפְגָּשִׁים לִפְתַע כְּעַל לֹחַ מִשְׁחָק
אֶת כְּכֻרֹתֶיהָ שֶׁל הָעִיר הַשְּׁטוּחָה
אֶת הַמְסַפְּרִים הַמְּחֻקָּים
אֶת גְּרוּרוֹת הַפָּרָא עַל קִירוֹת הַבָּתִּים
אֶת הָאֵבֶק הַחוֹנֵק אֶת צְמֻרוֹת הָעֵצִים
אֶת מַסַּכַת הָאֶסוֹן עַל פְּנֵי הָאֲנָשִׁים
וְאִין לִי הֵיכֵן לְהִסְתַּתֵּר.

מִדְרָגוֹת פּוֹעֲרוֹת לִי רִגְלִים
וּבְהֶכֶל פְּרוֹת רְקוּבִים
נוֹשְׁכוֹת עֵינֵי בְטָנֵי נָשִׁים.
אֲנִי חוֹמֵק אֶל מִטּוֹתֶיהֶן
בוֹעֵל וּבוֹכָה וְשׁוֹקֵעַ בֵּין
שְׂדֵיָהֶן כְּשֶׁמֶשׁ לְתוֹךְ יָם.

אֲנִי אוֹהֵב אֶת הָעִיר הַזֹּאת
אֲךָ לֹא אֶגּוֹר בָּהּ לְעוֹלָם.

כְּמוֹ כֶּהֵן מְכַשֵּׁף וְנִבְיָא הוּא שֶׁר
לְבוֹשׁ שְׁחָרִים בְּקוֹל הַמַּפְלֵת שְׁלוֹ
אֲךָ לֹא אֶגּוֹר בָּהּ לְעוֹלָם
וְאִין לִי הֵיכֵן לְהִסְתַּתֵּר.

אֲנִי טְרִיסְטְרָמִית הֵייתִי צְפוֹר נְדִירָה בְּעִיר הַגְּדוּלָה
בְּחַיֵּי הַסּוּדִיִּים רְאִיתִי קוֹלוֹת בְּהַר סִינַי
שְׂתִיתִי מִפְּדָה שֶׁל רִבְקָה
כְּתִבְתִּי אֶת בְּרֵאשִׁית בְּרָא
צַחְצַחְתִּי נְעֻלֵי אֲדוֹנִים
עִכְשָׁו אֲצַחֲצַח אֶת לְבָבְכֶם.

אֲבָרְכְּכֶם בְּחֻכְמַת הַנְּשִׁימָה הָאֲרָכָה
בְּכִרְפַת הַטְּלִית הַשְּׁקוּפָה.

אֲנִי טְרִיסְטְרָמִית כֶּהֵן מְכַשֵּׁף וְנִבְיָא
שֶׁר אֶת שִׁירַת הַנֶּפֶשׁ הַנִּכְסֶפֶת
הַרוֹצָה לְצֵאת וּמִשְׁתַּקְּקַת לְהִגִּיעַ.

אֲתֶם יוֹדְעִים מִי אֲנִי
אֲנִי טְרִיסְטְרָמִית צְפוֹר הַנֶּפֶשׁ הַמְּעוֹכָה
נוֹסֵק וְדוֹאָה מִסְתַּלְּסֵל וְנוֹחַת
יוֹדֵעַ מְרִים יָדִים וּמְזַהֵר
תֵּל-אֲבִיב תְּהִיָּה
תֵּל-אֲבִיב תְּהִיָּה
לְתֵל.

מתוך ספר בכתיבים

אריק א

(ה)כיכר

באחד מימיה האחרונים
 בקר מאיר פנים
 של יום הששי
 זיהרה השמש כחיוכו של תינוק
 רכוב על כתפינו ובועט
 ברגליו הקטנות
 אל עולם זה עתה נגלה לפניו
 יחדיו חיוך
 הנצחון
 עת חצינו הכפר
 ריחו של בריוש אין בלתו קדם אותנו
 ועוד רגע פה נפער לילותו
 כאן, בפנה הנדחת של 'לה-ג'אבאנו',
 גורלי קו אחד החוצה ופורץ
 וחרוט בירי
 נאחז בידך
 להדק
 השני לאחד
 ותינוק,
 אורי שפוער את פיו משתאה ונושך הכל, העולם
 אבל קפה מתקרר
 וסדורים להספיק
 נקום, קמים
 חוצים הכפר,
 רבין,
 עדין שמש זוהרת
 בעולם, בכפר.

מתוך "תר פרוע", כרמל, 2006

תמיר גרינברג

תמורות

הגעתי אל הים רגלי,
 דרך השוק המרקן.
 את הגלים איני מכיה
 אתמול היו פה אחרים, והסתלקו,
 ואלו שעכשו מלחכים את כפותי
 ילכו גם הם.
 הים אפל. החול אפל.
 נאקתם של הגלים
 גם היא באפלה.
 עלי לילך עמם,
 אך קדם כל
 אשב עוד רגע קט
 על מלאכתי.
 לא לי להבטל ממנה,
 לא אני הוא זה שישלימה.

מתוך "על הנפש הצמאה", עם עובד, 2000

הגרסיה

עֲנִינִים מֵעַל תֵּל-אָבִיב וּמֵעַל אוֹקטוֹבֶר
פְּנֵי חֶדֶשׁ מִבְּגָרִים טָרָם עֵת
נִתְכַּיִם בְּהַמְלָה קִשָּׁה
כְּמוֹ מַחֲסֵן יֶשֶׁן וּמִתְמוּטֵט

אֲחֵרֵי גִבִּי

כִּי אֲנִי מְדַרְרִים, אֲנִי

מִצְעִיר אֶת הָאוֹר.

רוּחוֹת חֲלָקוֹת כְּמוֹ יְלָדִים, עֲצִים

מִפְתָּלִים פְּחוֹת בִּיסוּרֵי צְמִיחָה

עוֹלָם תַּחַת עוֹלָם

מִפּוֹחֵי רְאוֹת חֶדְשִׁים

מִחֲתָרוֹת נְשִׁימָה בְּאִיזָה חֶשֶׁךְ

אוֹר תַּחַת אוֹר

עֲלֹה תַּחַת עֲלֹה מִכָּה אֶת הַגְּדָרוֹת.

מֵה שְׁחֻשְׁבֹּתַי צֵל הוּא הַגּוֹף הָאֲמִתִּי.

הכל בגלל הזווית

מימי הים הכחול כלואים בתוך אפור בצבע של
בתי חרושת.

למה כבר יכולנו לצפות?

המעבר המהיר מעיר משחירה לטבע

לא הותיר בנו

שום מרווח

לקדם את פני המים.

והם היו

מחכים לנו שם

בניקיון מפתיע שלא יכולנו לחוות.

הכל בגלל הזווית החדה

ומשטחי הבטון שהשתרעו משני צידיה:

ים

כמו פלח מכחיל

יוצא ממרכז

של עיגול משורטט.

מתוך "אפרת מישורי, שירים, 1990-1994", הוצאה עצמית בחסות גלריה ארטיפקט

מתוך "מה שחשבתי צל הוא הגוף האמיתי", כתר, 2002

שחר-מריו מרדכי

תלמוד תל-אביבי

"וְאָבּוֹא אֶל-הַגּוֹלָה תֵּל אָבִיב הַיְשָׁכִים אֶל-נְהַר-כְּבֵר"
(יחזקאל ג טו)

בֵּין תֵּל-אָבִיב שְׁעַל גְּדוֹת נְהַר כְּבֵר
לְתֵל-אָבִיב שְׁעַל גְּדוֹת הַיְרֵקוֹן
עוֹבֵר נְהַר זְמַן שְׁטַבּוּעָה בּוֹ
תַּפְלַת: מַעֲוֹת יוֹכֵל לְתַקֵּן

מִבְּכֵל

חֲזָרָה לָהּ תֵּל-אָבִיב לְהַגָּאֵל מִשְׁנֹת גְּלוּתָהּ, וְעֵלְתָה
כְּמוֹ וְנוֹס מִיַּפּוֹ אֶל פְּלִשְׁתִּינָה;
הָעִיר שְׁחִבְרָה לָהּ יַחְדָּו אֶת מִזְרַח
וְאָדִי מוֹסְרָרָה עִם מַעְרָבוֹ חִכְתָּה שְׁאָבּוֹא
פְּלוּרְנִטִינָה
לְדוּג חֲלוּמוֹת תְּרַשִׁישׁ מִמְּצוּלוֹת יַפּוֹ
וְלִקְבַע בֵּין הַרְצֵל לְעֵלְיָה אֶת מִשְׁכְּנֵי.

אִם אֲשַׁכְּחֶךָ, תֵּל-אָבִיב,

מתוך "תולדות העתיד", אבן חושן, 2010

נוית בראל

פעם בחוץ, פעם ברחובות

סְנוּנִיּוֹת שׁוֹרְקוֹת לְתֵל-אָבִיב
וְתֵל-אָבִיב מִחֲזִירָה מִבְּטָ:
עָרִים מִסּוּג תֵּל-אָבִיב הֵן רַע הַכְּרַחֵי.

מִסְתּוֹכְבֵת מִבִּיטָה מַעְלָה
פְּנִים לְעֵבֶר שְׁרִיקָה.
צַעַד הוּא סִכָּה נִנְעָצַת בְּמִדְרָכָה
צַעַד הוּא נְסִיגָה,

נִמְרָצַת, לֹא מִשִּׁיגָה, וּבְכֵל זֹאת:
כְּזָה אָבִיב,
כְּזוֹ חֲגִיגָה.

מַעְרָבָה הַשְּׁמַיִם צְדָקָנִים גְּמוּרִים
רָצַף מִטְפָּח שֶׁל שְׁלֹשָׁה חֲלָקִים: בַּהֲתַחֲלָה
הֵם וְרָדִים אַחֲרֵי-כֵן צִהָבִים
אַחֲרֵי-כֵן מְלֵאִים סְנוּנִיּוֹת

שְׁמַחְפְּשׁוֹת סְנִסְצִיָּה
שְׁמַרְשׁוֹת לְעַצְמָן, בְּחִבְרָה הַגְּבוּהָה,
לְהַפְגִּין גְּלוּיִים שֶׁל חֶסֶר צְנִיעוּת.

מתוך "רשם", גוונים, 2005

פנים |1|

אני זוכר שכמה ימים לפני ראש השנה טילתי עם אבא בשעת צהרים שקטה שקטה ברחוב דיזנגוף. כשעשינו את הדרך חזרה הביתה, ראינו איש עם מצלמה נגש לעוברים ושבים ומדבר אתם. בפנת גורדון, ליד "אינר" הוא עצר איזה בחור ג'ינג'י רזה עם חלצה משבצת ופאות לחיים עבות כמו של אבא, ושאל אותו מה הוא מאחל לעצמו לשנה החדשה. כשהוא חיך, ואור עטה את פניו, אמרתי לאבא: "בוא נחכה רגע". הבחור הסתפל לצלם בעיניים ואמר: "שהמבקרים ששויים לכל נפש, לכל הפחות שיהיו שויים לעצמם". שאלתי את אבא: "למה הוא מתכוון?", אבל אבא לא ענה, ורק לחש לעצמו בפליאה: "לייקה". הבחור המשיך לדבר ואמר: "שנת מקסי ומיני: מקסי ליפי ומיני למסים". הצלם צחק, נתן לו טפיחה על הכתף ושאל אותו: "מה אתה עושה, מה המקצוע שלך?" הבחור ענה: "משורר", ושלח יד ופרע בשער ראשי אבא אמר "הירה, נלך הביתה", אבל אני לא זזתי, וראיתי את המשורר משפיל את מבטו לרצפה. שמעתי אותו לוחש: "שיהיה קצת יותר שקט". "לסיום", אמר הצלם, "תגיד לי בבקשה את שמך ובן כמה אתה. זה בשביל העתון". "איר הורביץ, בן עשרים ותשע", הוא ענה, על גגות הבתים צפרי שיר נשבו מרעידות אל לב השמים.

פנים |2|

אני זוכר שישבתי עם יורם קניוק על ספסל בשדרות רוטשילד. הוא בקש שאלנה אותו אחרי ששוחחנו ברדיו על 'פוסט מורטם' שלו. הוא הניח פה יד על גבי, וכמעט לחש: "חשבתי על דברים שלא אמרתי. סופרים קטנים לפעמים מאחרון הגבורים שלהם". מכוניות גלשו אל השקט שהשתקע בהפתעה לאורך רחוב מרמזק. הוא הגביה את קולו ואמר: "הם עומדים על מרפסות, רוצים לאהב את העולם, אבל העולם לא מתמסר להם בקלות. תוקפים, אבל גם נוצרים כל פגיעה חיים שלמים". כשעצרנו ליד הספסל הראשון בשדרה שאלתי אותו: "ואתה?" הוא שתק, אחר-כך שלח פתאום את ידו לכוון חזית הזכוכית של 'הבימה' ואמר: "העור דק מדי". עוברים ושבים הקשיחו אלינו עיניים. הוא הנמיד את קולו והמשיך: "אנחנו נלחמים לשוא בתוך טנקים ישנים באויב שאינו קיים". הוא התישב ומשך בזרועי כדי שאצטרף אליו ואמר: "אין לבוא אליה ברחמים, אבל אין לבוא אליה רק בחרבות". "הספרות", אמרתי. הוא הנהן בראשו, חיך ולהט בקולו: "מה שיפה היום אינו יפה מחר, עוד יתחלפו אלה באלה. איש באיש. איש בעצמו". "ואתה?". שקט שקט הוא דבר: "הרבה לא ראיתי, הרבה לא ידעתי. הקנאה מפכה בי. אבל מי שאינו נדיב לא ירפא ממנה". ראיתי שהוא מחפש איזה דבר, פתאם אמר: "תראה איזה חרא של פרח יפה צומח כאן, כמה יפה המנוול הזה, האפס הזה, הכלום הזה. כמה יפה".

בְּחוֹף תַּל-אֲבִיב בְּעוֹלָם הַזֶּה סְפִינָה הַתְּנַדְנָדָה בְּאוֹרֵי. כְּמוֹ בְּרִזְל הַמְּאֲדִים בְּאֵשׁ כְּבֵדָה הַעֲצוּם נְמוּג בְּקִלּוֹת שֶׁל עֲפָעָף עַל עֵינַי. פְּרָפֶר לָבֵן בְּמַסְלוֹת רוּחַ. לֹא יִכְלָתִי לְזוּז מִמְקוּמִי. בְּקִצָּה הָאֶלֶף הַשְּׁנִי עַל צִיר זְמַן הַנְּמִנָה מְנַקֶּדֶת מוֹת (הַנּוֹזְכֶרֶת כְּלָדָה), אֲנִשִּׁי הַחוּף לֹא הִבִּיטוּ לְעֵבְרָה (הִיא לֹא הִיְתָה תַעֲלוּל פְּרִסְמָת). אֲלֵא קְדִימָה, בְּמַעִין שְׂאֵגָה חֲנוּקָה, הֵם דְּהָרוּ יְלָדִים כְּלָבִים מְחוֹלְלִים וּמְשַׁחֲקֵי כְדוּר. אֵתָה הַסְתַּכְּלֶתָ עַל הַפְּרָפֶר הַרְחוֹק הַמְתַּנְדְּנָד מֵעַל הַמַּיִם וְעַלִּי חֲלִיפּוֹת. פְּרָפֶר, פְּנִי; סְפִינָה, פְּנִי. אֵת הַמְּלָכוֹת הַמְתַּרְחֶקֶת רְאִיתָ טוֹב יוֹתֵר דְּרָכֵי. בְּבוֹאֵת הַסְפִינָה עֵבְרָה בְּתוֹכִי כְּמוֹ חוּט לְהֵט. פְּנִי נִחְלְצוּ מֵהֶרֶשֶׁת שְׂאֵתָה טוֹוָה סְבִיבִי: הַסְפִינָה לֹא הִיְתָה עֲשׂוּיָה מְגוּפָה. הַרְחַק מֵהַחוּף הַמְתוּחַ כְּמוֹ זְרוּעַ שֶׁל קַבְצָן הִיא שְׂטָה בְּתוֹךְ הַזְּמַן. עַל הַזְּמַן. חוֹלְפֶת עַל גְּבוּ נְטִלָה מִמֶּנִּי אֵת "אֲנִי רוֹצֶה" וְהוֹתִירָה אוֹתִי מִבֶּט וְהִמְבִּט רְאָה אִיךְ הַסְפִינָה רוֹטְטֶת לֹא מִכְבֵּד אֲלֵא מַצְעֵר. הַצְעֵר הַחֲלִיק עַל פְּנֵי זְמַן כַּחֵל. וְאֲנִי רְאִיתִי אֵת הַצְעֵר מְרַפְּרֵךְ לָבֵן וּמְתַרְחֶק וְנוֹתֵרֵתִי עַל סֶף מוּאָר. אֲבָל נִזְהַרְתִּי - עוֹד לְפָנַי שְׁנַעֲלָמָה הַסְפִינָה חֲזוּרִתִּי לְהִתְבּוֹנֵן בְּךְ; מֵאַחֲרַי גְּבִי הִיא שְׂטָה, מֵאַחֲרַי גְּבִי מִתְכַּלֶּה אִיזָה יְפִי נְבִלְמַת חִידָה: אֲנִי מְבִיטָה אֶל פְּנִיךָ בְּעוֹד הַסְפִינָה שְׂטָה מֵאַחֲרַי, וְלֹא כִשְׁהֶאֱפֶק רִיק.

אֲנִי טוֹוָה אֵת גּוֹפִי סְבִיבֶךָ. אֵת טוֹוָה סְבִיבִי מַלִּים. בְּרַגְעַ בּוֹ אֲנִי עוֹמֵד עַל הַסֶּף גּוֹפֶךָ נֶרְעַד כְּמוֹ כּוֹס קְרִיסְטָל דְּקָה שֶׁהִכּוּ בָּהּ בְּכַפִּית שֶׁל כֶּסֶף. אֲנִי עוֹמֵד לְטַל מִמֶּךָ אֵת לְבַדִּיּוֹתָ, לְטוֹוֹת סְבִיבֶךָ אֵת גּוֹפִי חוּטִי סֶכֶר עַל מְקַל שֶׁל עֵץ. דְּבָרֵי אֵלֵי תוֹךְ שְׂאֲנִי פּוֹרֵשׁ אֵת כְּשָׁפִי הַעֲשׂוּיִים עֲנַג וּדְבָקוֹת, שְׂאֲרָאָה שְׁגַם לְךָ יֵשׁ לְהִטוּטִים שֶׁל הַמְּלָטוֹת. אֲנִי מַעֲנִיק לְךָ גּוֹף. אֵת מַעֲנִיקָה לִי פְּנִים. אִיךְ אֲנִי מַעֲנִיק לְךָ גּוֹף? אֲנִי מִשְׁתַּמֵּשׁ בְּךָ. אִיךְ אֵת מַעֲנִיקָה לִי פְּנִים? אֵת חוֹשְׁפֶת אֵת סְפוּרָם הַסְמוּי שֶׁל דְּבָרִים. אֵת מְבִיטָה בְּאֵשׁ וְהִיא שׁוֹלַחַת לְךָ לְשׁוֹן אֲרָכָה. אֵת מַצְבִּיעָה עַל הָאֵשׁ וְאֲנִי מְבִיט אֶל פְּנִיךָ דְּרָכָם אֲנִי רוֹאֶה שׁוֹעֲלִים אֲדָמִים. מִבְּעַד לְפְּנִיךָ אֲנִי מְבִיט עַל הָאֵשׁ וְטוֹעֵם אֵת טַעְמָה הַמְּלוּחַ, כְּטַעַם אֶהְבָּה, שֶׁל הַמְּלָה 'אֶלְכִימָה'. דְּרָךְ גּוֹפִי אֵת מִתְבּוֹנְנֶת עַל גּוֹפֶךָ וְהוֹפְכֶת פְּרוּעָה מִחֶשֶׁק. אֲזִ אֲנִי יְכוּל לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּךָ. וּכְשֶׁהַמְּלָה אֶלְכִימָה בְּשִׁפְתֵי אֵת שׁוֹלַחַת אוֹתִי אֶל הַבֶּנֶק, אֶל הַדָּאָר, אֶל הַמְּכַלֶּת. אֶל שְׂדוֹת הַצִּיֵּד הַנְּצַחִיִּים.

מתוך "הזר ואשת חול", הקיבוץ המאוחד, 2001

האיש שלחץ על הכפתור האדום

אני בכלל העדפתי ללכת עוד כמה דקות ברגל ולעלות בתחנה הראשונה שהיתה ברחוב ויצמן. לעלות בנחת אל האוטובוס השרוע על הכביש הלוהט, מנומנם עדיין, שלוש דלתותיו פתוחות לרווחה, ולהמתין לשיעול התנעת המנוע, שאגת אריה שקם מרבצו למראה טרף מתקרב. אמא שלי העדיפה לא להאריך את הדרך ולכן לרוב החליטה שעולים בתחנה השנייה, זו שברחוב יהודה המכבי. כשראיתי את האוטובוס ממתין ברמזור לפני פנייתו שמאלה לכיוון התחנה, נעמדתי דרוך, מנסה לפלס דרך בין האנשים, כדי להיות מהראשונים שיעלו כשתיפתח הדלת. עצירת האוטובוס לצד המדרכה סימנה את תחילת הסיוט.

את התפקיד מילאו בדרך כלל גברים, ולעתים רחוקות נשים, כנראה גמלאים של חברת 'דן'. הללו עבדו למיטב זיכרוני אך ורק בקו 5. אדם יושב בתוך כלוב קטן ואחראי לפתיחת הדלת האחורית ולסגירתה. מדלת זו עלו הנוסעים שנדחקו בפינת ההמתנה שבקצה האוטובוס. האיש בכלוב סורגי המתכת האיץ בנוסעים לעלות, כדי שיוכל לסגור את הדלת. הוא לא עשה זאת במילים, אלא בלחיצות ובמשיכות נמרצות של הכפתור האדום, אשר הפעיל באמצעות לחץ אוויר את מנגנון הפתיחה והסגירה של הדלת. קול ה-'פססס' של לחץ האוויר הטיל עליי אימה עוד בטרם העלייה לאוטובוס. האפשרות שהדלת תיסגר עליי והאוטובוס יחל בנסיעה, כאשר חצי מגופי בפנים וחצי מחוצה לו, היתה מבעיתה ממש. בעודו לוחץ ומושך בכפתור, היה האיש העסוק בגביית דמי הנסיעה, דוחק בנוסעים: "להתקדם פנימה, להתקדם פנימה". תפקיד נוסף שהיה בתחום אחריותו של האיש שבכלוב היה לתת לנהג את האות להמשך הנסיעה. זאת היה עושה לאחר שוידא כי כל הנוסעים בתחנה עלו. או אז היה סוגר את הדלת האחורית וצועק לנהג בקדמת האוטובוס: "סע, סע...". (היו אוטובוסים שהותקן בהם זמזם מיוחד שבאמצעותו אותה האיש לנהג שהוא יכול להתחיל בנסיעה, וכך נמנעו הצעקות).

לאחר רגעי הלחץ של עת העלייה לאוטובוס, היו אלו דקות שהצפיפות האנושית גבתה מחיר כבד של התחככות גופי אדם נדבקים זה בזה, מיוזעים בקיץ ומשתעלים בחורף, עד לשחרור מצוואר הבקבוק והמעבר אל אזור המושבים - מעבר שאפשר לךמותו למעבר פתאומי מעיר סואנת ואלימה לשדה פרחים זורח. אף על פי כן, גם באותה ישיבה בטוחה על מושבי האוטובוס, תשומת לבי נותרה במכלאה שמאחור, בה המשיכו להידחק ולהימעך אנשים חפים מפשע שעלו בתמימותם בתחנות הבאות, וזורזו באותה דרך נלוזה של הפעלת הכפתור האדום בבהילות לא מוצדקת.

לימים, כשהפכתי מילד לנער, ונסיעותיי בקו 5 לא היו עוד עם אמי אלא עם חבריי, בדרך לסרט בדיזנגוף או בדרך אל הים, ניצלנו לא פעם את הצפיפות הרבה וחמקנו מתחת לכלובו של האיש המתעמר בנוסעים העולים - זאת מבלי לשלם עבור הכרטיס. אימת הכפתור האדום התחלפה בריגוש ההתגנבות מתחת לאפו של הקופאי הרשע.

ב-19 באוקטובר, 1994, נשמע רעם אדיר בעת שישבתי בדירתי שברחוב בן-יהודה. באותו היום, ואני כבר בן 25, חזר אליי הפחד מפני כפתורים אדומים באוטובוסים. מאז תל-אביב שלי נותרה מוטלת פצועה. עדיין מדממת.

אלי אליהו

שבת המלכה

כָּאן קְלִיעִים
 מְזֻמְזָמִים בְּעֶצְבָנוֹת,
 וְאַבְק שְׂרָפָה
 מְכַסֶּה עַל הַפְּרָחִים,
 וּמִי שֶׁעוֹקֵץ אֵינּוּ נִתְקַן
 לְעוֹלָם מִגּוֹף הַקָּרָבָן.

שֶׁתְּבוֹא כְּכֹר הַשַּׁבָּת
 וְאַסַּע צְפוּנָה בְּקוֹ הָעֵנִי,
 אֲחַלֶּף עַל פְּנֵי הַפּוֹעֵלוֹת
 הַמְּגִירוֹת אֶת צוּף לְבָן
 בְּעֵרֵי הַשְּׂדֵה וְאַבּוֹא
 עַד תֵּל-אָבִיב,
 עַד חֵלֶת הַדְּבֶשׁ
 הַמְּתוֹקָה.

מתוך "אני ולא מלאך", הליקון, 2008

ענת זכריה

לומר על עצמי כלום

תזכר, בלי משפחה בלי גיל בלי עבודה
 יש מקומות נחמדים בשביל פעם ראשונה.
 אני אחכה בכניסה
 אם תהיה שמש אז לא,
 הדלת תהיה פתוחה
 ואם לא אפתח בעצמי אז תכנס,
 כי אולי בדיוק אסתכל על עקול הרחוב
 יש חצר פנימית ביהושע בן נון שלשים וארבע
 שעוד לא נכנסתי אליה
 אני אוהבת את החצרות שעוד לא ראיתי
 ואולי רק את הפנס שמאיר אותן
 בין ענפי הלילה.
 יש משהו שיכול מאד להזיק לי,
 באותה מדה שזה יכול להועיל לי
 ודי בידים שלך.
 זה לא אומר כלום לא לפה ולא לשם
 וכדאי להזהר או להצליח לגעת
 עם קצות האצבעות בכף הרגל
 ולהגאל.
 אני לא נכנסת לשאלות פילוסופיות קיומיות
 תמיד מגיעים לאיזה קיר.
 הייתי אומרת שאני חייבת להיות חזקה
 הצחוק שלך אומר שאני חזקה
 אין לי בררה.
 לדרך וגלים סביב המתננים
 זו תמיד חבטה. זו תמיד חבטה. זו תמיד חבטה.
 שים לב שמשבע וחצי עד אחת וחצי
 כל הזמן שמש
 ואני תמיד יודעת איפה היא נמצאת
 לפעמים היא במטה שלי,
 וקשה לצאת מתוך הבית הזה
 יש פה אתך כל-כך הרבה שמש,
 ואנשים יפים ממש מהפנטים אותי
 אם רואים את הגבעות היפות ביותר בעולם,
 אי אפשר לעשות כלום
 כי לפעמים הדיוק משתק.
 אני אומרת: אולי תלך,
 לפני שיתחיל הגשם.
 יותר אני לא אומרת.

כל פעם שאנחנו מתעלסים

*

אני נשארת עם
שערה אחת
בפה

כדי לבוא אליך אני צריכה לחצות את דיזנגוף דרך בן גוריון
את נתן זך עבר פכר רבין ואבן גבירול
להכניס לדרך המלך להסתובב מינה
לעלות במדרגה
להתגולל לתוך השקט של חדר המדרגות המצמח
למעלית שתמיד
נפתחת כמו מרצדס
ומסיעה אותי ישר לרחובות ידך

אגב,
אתה זוכר שהקאתי לך במכונית?

זה היה מאהבה

שמש נגסה ברבעיה האפלים של העיר
ועל חדריה האפלים של נפש ארמון הטיח
המתקלף של דרום העיר נדלקו
מאורות.

ודריה האפרים, שעל פניהם הוטל
צל חצי ירח,
של דרום העיר, הפחחים והמסגרים
יורקי האש,
מצמצו בעיניהם לפני האור המסנוה,
ויושבי בתי הקפה האדמים,
המהולים בריח עראק ופיוז'נס
עצרו ממשחק הקלפים.
"יפו!" – אלהים אמר להם –
"עיר של ים!"

פורסם לראשונה בעתון 77, בשנת 1987

מתוך "הסולנית", עכשיו, 2015

נחלת בנימין 107

משולש האהבה של רחוב שטריקר

נְקֵדָה א': בֵּית הַקֶּפֶה. אִם וּבִנְהָ
הַזְכוּרִים לִי בְעֵקֶר כְּסִפְקֵי הַבֵּיסָלִי
שְׁקֵנִיתִי תְּמִיד, לְמַגֵּנַת לֶבֶם. נְקֵדָה ב': בֵּית הָרֵב

בְּקֶצֶה הָאֲחֵר שֶׁל הָרְחוֹב (מִיִּשְׁהוּ פֶּעַם לְחֵשׁ:
כָּאֵן מִתְגֹּרֵר גְּבִיר מְפָרֶסֶם, שְׂרָגְלוֹ
נִקְטָעָה). וְכֵן זְכְרוֹנֵי מִדְּרָה

בֵּין עוֹגִיּוֹת מְדַלָּן בְּטַעַם כְּצֵל
וּבֵין עוֹגִיּוֹת בְּטַעַם זָקוֹ,
בֵּין תַּנּוּר הַיְלָדוֹת וּמָה שְׁנֹאֶפֶה בּוֹ

בְּרוּחַ בֵּין הָרָגֶל לְפֶדָל, וּבֵין הַתִּיכוֹן הַנִּמְתָּח
אֶל נְקֵדָה ג', הַקְּדָד הַבֵּית-סֵפֶרִי
וּמָה שְׁקַפָּא בּוֹ. מִשְׁלֵשׁ אֲהָבָה אֲפֹשְׁרִי

הִלְכְנוּ בְּעֵרֶף הַמְלַחְמָה רְכוּנִים זֶה עַל זֶה כְּכַתִּים שְׁקָרְסוּ
הַגֶּשֶׁם פָּסַק בְּרְחוֹב הַצַּר וְכָל אָדָם וְכָלֵב רָחֲקוּ
בְּאוֹתָם יָמִים חֲפֵשְׁנוּ אַחַר הַקֶּסֶם שֶׁבְּסֵרְטִים עַל אֲמָנִים מֵתִים
וְלֹא קָרְאָנוּ בְּעֵתוֹנִים עַל הַגִּיּוֹת
גָּרְנוּ מֵעַל שׁוֹק הַתְּבַלְיָנִים וְהַנְּגָרִיּוֹת
הֵיכָן שֶׁהַעֲסָקִים דְּפָקוּ
וּמִי שֶׁתִּפֶּס אֶת מְקוֹם הַחֲנִיָּה הַקְּבוּעַ נְחַתֵּד בְּגֵרוֹנוֹ
גַּם בְּשֵׁשׁ בְּבִקֹר כֶּשֶׁהֲשִׁמְשׁ הַקָּר נִגְלָה
הַסְתַּוְכְּנוּ אֶל הַקִּיר וְעִשְׂנוּ אֲהָבָה
בְּכָל הַרְצִינּוֹת הַנְּחוּצָה לְנַפְשׁוֹת שְׁטָרֶם דְּמָמוּ.

מתוך "לויטני האפר", קשב לשירה, 2010

שְׁכַל נִסְיוֹן לְחֻשְׁבוֹ, לְנַגֵּס בְּשׁוֹקִיו
הוּא כְּמוֹ לְשֹׂאֵל אֶת מוֹנִטְוֹרְדִי
מָה דַעְתּוֹ עַל שׁוֹסְטְקוֹבִיץ'.

מתוך "הפסנתר הנודד", קשב לשירה, 2005

אלמוג בהר

מתוך "סב וסב"

א. יצחק בקר (1917-2002)

בילדותי

גוף סבי

בחוף-ימה של תל-אביב

היה שוכר-גלים.

וכל גופו זכרונות-קפיצה

מעל גשר בברלין

אל מי נהר קפוא

ושבר-רגל שצפה

את שבר הלב והמשפחה.

ועיני בילדותי היו מביטות

הולכות עם קו החוף

מאבני יפו ועד עשן רידינג ושפך הירקון

הרבה בתים

לא חושבות עדין

על כל הערים האחרות

בילדותי.

לא נשברות בגלים.

מתוך "צמאון בארות", עם עובר, 2008

יונתן ברג

העיר

משהו לכן וסדוק, לכל ארכו שמוטה

תחושת אביב. חצרות וגבובו

של העזוב: חפצים לא שמושיים,

שקיות, פתקי הכר והברגלים.

מאחר עולה בה תחושת דחיפות -

נעורים שיוצאים קלים לתור אחר הרפתקת גוף,

הים, אותו מסתורין המגייח שוב ושוב

צובט את האויר במלח ותשוקה.

וגם, יש להודות, בכאב מצהה,

על בתים נטושים, חסרי יורשים,

על המגדפים העומדים בצמת הרחובות

וגופם הקר מתחמם מן הארס,

על אותם ימי גלוי - סמטאות, כוכים,

פנות שאיש אינו יודע מלכר

צמד רגלים זעירות.

הגעתי אל העיר שלך מאחר,

לאחר שכבר ידעה כובשים רבים,

הנה אתה מצביע בעבורי

על העיר הלבנה -

אותו חלק שאנו מוצאים בחצות

יושבים אל השלחן כרי להאבק,

חסרי סכוי, בטבע המות של הדברים.

מתוך "שעות ליד העולם", קשב לשירה, 2014

יובל גלעד

*

עֲרַמַת פּוֹעֲלִים
אֲחֵרֵי הָעֲבוּדָה
בְּאֲמִצֵּעַ אֶלְנָבִי
מַחֲכִים לַהֲסָעָה
בְּלִתֵּי מְרַגְשִׁים
כְּמוֹ עֲנָנֵי-נוֹצָה
מַחֲכִים לְרוּחַ.

מתוך "כדידות ישראלית", כרמל, 2004

יקיר בן-משה

חליל הקסם

והנה כה, על האופנוע
בְּאֲמִצֵּעַ הַשְּׁבוּעַ
בְּרַמְזוֹר שֶׁל הַנְּבִיאִים אֶבֶן גְּבִירוֹל,
יְהִלִּי שָׁרָה מוֹצְרֵט. פְּמִינָה. פְּשׁוּט וּמְדִיק.
לוֹ הָיוּ לִי אֶלֶף אֲזֻנִים, הֵייתִי פוֹעֵר אֶת כָּלֶן.
אֲנִי מְנַשֵּׁק אֶת הַפֶּה הָאֱלֹהִי
וּמִבְטִיחַ שְׁלֵעוֹלָם לֹא אֶעֱזֹב.
בְּבַת אַחַת קָה. סוּף יוֹלִי, שְׁמוֹנָה בְּעָרֵב
וְהֶרְקִיעַ נִמְתַּח בַּחֲגוּרַת אֵשׁ צְהַבְהָבָה.

מתוך "תנשום עמוק, אתה נרגש", כרמל, 2009

אליעז כהן

שיר על תל ואל אביב

הוי תל-אביב
 זונת שלום מנהמת
 פורשת אברותיה, בטן נחשפת
 שכינה מעלפת

הוי תל-אביב עיר נדהמת
 פוערת איברים לבועלים זרים
 אי לך מלכת החול
 כל גבעה.

הוי תל-אביב הכניסיני הכניסיני תחת
 כנפך הנשחתת
 אבוא בך מזור.

הו זונתי בסתר המדרגה הראיני
 בגן ההרפתקאות שלנו חפיסות אקסטזי שבטבט
 ומעשים של סדום.
 לאן הלך אביב

הוי תל-אביב תל-אביב, חול ויון
 עיר שוקעת
 אי חסדך ואי נעורך
 ואי מדבר שישוב לכסותך

מי יבנה יבנה בית בתל-אביב?
 רק תבחר:
 יש לנו בית חד-קומתי, דו-מיני ורבי-הורי
 יש גם רבי-מיני, דו-קומתי וחד-הורי
 יש דו-הורי, רבי-קומתי וחד-מיני
 מי יבנה בית

בתל-אביב, עיר כוס
 מופוליטית עצבה מתי יבואו בך גלי
 הים יהמיון יהמיון
 חולות נכספים אליך תל-אביב
 בשינקין פעם היתה לי התגלות עכשו
 אני שבוי בסלע הר מצוץ
 לך
 טובלת רגלים משתזפות בקצות המים

אי תל-אביב, עיר הזונה
 קמת לברח יפו מלפני השם
 עוד מעט דג גדול יבוא ויבלעך

גלים יכו בים עוקרים חולות ומגדלים
 תלי-תלים בזעם
 אספקלרית גונים כחלים
 לאלהים הנחמלים

את במעי הדג תגעי קלות
 תדגדגי בכטן הרכה
 הוא יקיאך
 בתיים קטנה ועירמה תהיי עולה מן האדוות
 אני ארוץ ואחבקך

מתוך "שמע אד-ני", אבן חושן, 2004

קולנוע מתמיד

בסמטת בית השואבה נעלמתי אל חור שחר
 כמו מים הנשאבים לנזיק.
 שום דבר לא השתנה.
 באולם הריק ישבו כמה זקנים
 וראו סרטי פורנו משנות השבעים.
 רצייתי לזעק: "כאן ראיתי
 את הסרטים הראשונים בחיי, את הטרזנים בעולם שחר-לבן
 בהיר כשמש אפריקה". אבל קול לא יצא בחלום.
 וכשיצאתי לאור הרחוב
 יצתה בת-קול ממכונית נושאת רמקול:
 "תם עדן האדם הלבן המולד על שחרים.
 תם עדן יערות-העד.
 תם עדן חיות-הבר.
 הכונו לביאת המשיח".

מתוך "ונהר אינו יוצא מעדן", פרדס, 2015

קצה קצוות

כאן, ברחוב הקצר של הילדות
 הייתי מדלג שליח חובה לגן.
 פעם תקפה אותי חתולה על פונה טובה
 להשליך לפח שקית מכתמת חלודה.
 בסתו חרשתי דושות אופנים מיכאים,
 ובאביב סחרתי עם האלטזון הראשון שלקח אותי
 ברצינות. בעבור תיק אכל חום מעור פרה, העמיס
 עלי אלמה משגעת של קינס*
 עד שירדה עליו אמי
 בשרפת לשונה, בטלה את העסקה
 ולבתה בי תשוקת מתוק ועז.
 בגן העצמאות כפת היכל שקוע, גזזתרה
 חלודה של מואזין ושברון קרנים.
 כנפים מן האנדרטה משיקות ארגמן,
 תל-אביב זבת מים מלוחים.
 בור היס מוחק ממני גבה,
 רגלי מרחפות, אלמלא
 אחיזת ידים מוצקה
 אני עוף.

* קינס: קני סוכר.

מתוך "נשמת היחר", קשב לשירה, 2016;
 "מה אני זוכר מן החומר", הקיבוץ המאוחד, 1999

בשׁוּבִי

*

בְּשׁוּבִי לְעִיר הַמּוֹלָדֶת הַשְּׁבוּרָה הָאֲהוּבָה
 כְּבָר מְנַחֵת הַדְּרָכִים בְּעֵינַי וְהַהֲלִיכָה
 נְהַלְכֶה. בְּתֵל-אָבִיב נִעְתָּקוֹת נְשִׁימוֹתַי בְּצוּרָה הַמְדִיקָת
 בָּהּ קוֹרְסִים הֶרְחֹבוֹת, וְכָל הַדְּרָכִים מִתְרַחֲקוֹת מִן הַבַּיִת
 וּמִוִּבִּילוֹת אֶל הַיָּם. הִירְקוֹן כִּמְעַט שְׁלֹא זָרַם אִף פַּעַם
 וּבְכָל זֹאת, וּבִלִּית בְּרָרָה, אֵין עוֹד נֶהָר בְּעוֹלָם
 שְׁמַנְקוֹז אֶלְיוֹ כָּל-כֶּךָ הֶרְבֵּה תִקְוָה

מתוך ספר בכתובים

פְּתֹאֵם חֲשַׁבְתִּי:
 בְּרַחֲבוֹת הָאֱלֹהִים הִלְכָה אֲלֵי־שִׁבְעַ.
 בַּבַּיִת הַזֶּה, לֵיד פְּנֵת שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ, אֲהַבָּה
 וְהָאִשָּׁה בְּרַמְזוֹר, עִם הַבְּעֵת הַפְּנִיִם הָאֲצֵה וְהַשְּׁעָר הַמִּתְגַּלְגֵּל -
 כֶּךָ הֵיטָה נִרְאִית אוֹלֵי בְּצִהְרִים הַלוֹהֵטִים הָאֱלֹהִים
 לוֹ הֵיטָה עוֹד.

מִחֲשָׁבָה פְּשׁוּטָה כָּל-כֶּךָ. פְּתֹאֵמִית
 כְּאֲנִקוֹר.

אֲנִקוֹר.

אֲנִקוֹר.

אֲנִקוֹר.

עוֹד אֲנִקוֹר.

אֲנִקוֹר

אֲנִקוֹר

אֲנִקוֹר

אֲנִקוֹר

אֲנִקוֹר אֲנִקוֹר

אֲנִקוֹר

אֲנִקוֹר.

אֲנִקוֹר

אלישבע היא המשוררת אלישבע גרינבאום (1965-2004)

מתוך "ימים סמויים", כרמל, 2008

אביחי קמחי

שיער

עלי לאוטו ונסע ליפו
נאזין לכאב תפלת המואזין
נשכח מחשבון הבנק
נתעלס עם ברבוניות
נלגם צ'יסרים של וודקה
נזעם על מדינה ללא חמלה
נתנחם בגראס רפואי
נטייל בשוק הפשפשים
ונכתב גרפיטי בסמטאות
"אין נשים הנהנות מאנס
יש שופטים סוטים"
בלילה נתנחל על החוף
נדבק לחול
נילל לירח
ונתגפף כחתולים

מתוך "הולך בירושלים", קשב לשירה, 2015

יחזקאל נפשי

ההליכה בסמטאות יפו

אין זאת אלא חלום... בודאי חלום.
חרמש ירח תלוי ממעל, רצועת חוף ירקה, ירקה.
ולבך נכמר בקרבו.
אתה מנסה להעלות בזכרונך כתלים עבים...
יפו. אשה יפה, משפלת. לבך היה נתון לך... אף אתה,
אתה אהבתה. אהבתה.
לא. אינך יכול. רוחך אינה משגת.
גלים נושקים למזח. ספינות מתנודדות כשכורות,
הרוח הופכת קרה. שועטת.
היא מבדרת שערותיך ולבך עגום.
אתה תוהה ומדבר אל עצמך בקול:
"האם בעד חטאי אני משלם..."
בעד דברים שעשיתי במרוצת הזמן...

איש אינו משיב לך.
אתה לבדה ולבך עגום. צועד בשקט בין הסמטאות,
מבקש מחסה אך הוא אינו.
למולך רק ריק גדול ומתפרש.

הגלים ישקו למזח, הספינות יתנודדו כשכורות, הירח יותר ממעל.
אלוה גם.
אך מי ישלם בעד מצוקתך.

לפתע, באחת, עב אדיר מכסה את השמים.
מרחוק נשמעת יללה שאת פשרה אינך מבין...
כל זאת אינו אלא חלום... בודאי חלום.
אי אפשר שיהיה אחרת.

מתוך "הערך הקיים מיילל בחשכה", עמדה, 2014

פגור הפלדה: הפואמה על גרם המדרגות הנעות המת

על המרצפות העירוניות הוא גווע עכשיו, רכון על צדו -
גרם המדרגות הנעות הענק
של תעלת-התעבֶרֶת של אלנביא חמישים ושמונה.

ניגש מנוף: זה חגב חסון המנסה להציל חגב מעוך משתעט
אל גוויית גרם המדרגות, ומצלצל צלצלו.
וסביב, כנמלים אדומות בחולצותיהן,
הפועלים וקובעיהם
המנוף האדום -

קנה-הזרוע שלו מתארך ומשתלשל
כאצל טנק השָמָד, ובקצהו האנקול המאונקל.
והפועלים מתווכחים על דבר מה ושוקלים ביניהם.
ליד שלטי המודעות להופעות שעל גופה אחרת, זו של מועדון האהבין אלנביא חמישים ושמונה,
האנקול רד אט
וזה הפועל במכנסיים
קצרים ובגרביים לבנים
מצית סיגריה.
ונחרק מנוע גרם המדרגות הנאנק על הבלטות העירוניות,
מטיל רעש נורא, נורא לכל עבר.
ולסוף נעצר.
כישלון.

גחון המנוף ואנשי המנוף מתכוננים לסיכוב
השני

נערות בלונדיניות מתמלמלות מתחת למנוף, לצד פגור הפלדה, ואז חודרות דרך
הדלת של הפאב, וכבר מישהי מתחילה עם ברנש בעל קוקו
אורות הבהבים ואורות אחרים חסומים, ואחרים מפזפים
ובעדינות (הוא אישה) סב המנוף
ומתקפל, כאילו נפסד בחיזוריו.
והגרם - גוש פלסטיק אלומיניום ופלדה (צנף בירוקרטיה של גף התחבורה) שוכב
מאוזן, מחכה על המדרכה הבוצית.
כישלון!

גם לאזרח לא עזר מעולם,
שנים שלא עבר,
איני יודע מתי עבר,
ודאי בכל הזמן שהגעתי לעיר

לא עבר,

רק רטן,

בסגריר וצרב,

רק חרקן,

בסגריר וצרב,

גרם המדרגות הלא יוצלח הלזה.

מטרד מתכת הלזה.

גרם ביש!

ואני חושב על פיתוי בחורה מתנודדת בחולצת פסים ורודה אפורה
ופוסל בחורה נוראה בחצאית פסים

ואז שלוש בחורות נכנסות במחיאית כף, מהלכן נמרץ, אחת מהן חושפת צד של הגב
בו קעקוע זעיר בטעם רע
איזה בחור שאני מכיר מטיל תיק תקליטנים לידי
ואז נראה שהחגב עוזב לקול מצהלות הבחור
עם הקוקו שהבחורה השיכורה התחילה איתו קודם
(מכנסיו מופשלים על הרגל וחושפים קעקוע)
ומאחור, המָּצָה, אלנבי חמישים ושמונה,
עמוס תאוות הומוסקסואליסטיטיות וסטרייטיות, ותאוות אותיותי שלי,
עייף, עץ גדל על הקיסק, ועל הניסיון להקים
מספרה-בָּר של עשרים וארבע שעות, עץ רענן
כמו שפיך של מחטף-שירותים
ונשיקות רכוסות - ריר יאוש - אחר-כך.
והעובד התימני-כנראה מניח שלשלאות על גרם המדרגות המת
ושני ברנשים כמו דבק שלוש-שניות נצמדים אל גופה של הבחורה המפוספסת, וגם אותו בחור עם
קוקו שיושב לידה.
ונראה לי עדיף על שניהם, על אף הקוקו
והנה רעש הסודהסטרים המתקרר ומתקרר של הגרם
ובעין השנייה שתי בנות מזרחיות יוצאות מתא שירותים אחד
והכיוון יציב והמנוף נראה חדש ובהיר
והטיפשים נראים טיפשים והטיפשות נראות יפות.
והמנוף מושך ונושך
ורעש עולה וריח תשרפה
והבנות מצטופפות סביב לאופנוע חמורי שעליו "רון ארד לחופש נולד"
ועכשיו במקום לגרו, מעלים את הגרם הענק.
המשאית של המנוף מאוזנת עם שתי רגליים נוסף לגלגלים.
זה גרם מדרגות עצום, לווייטני, מובי-דיק בן-פלדות, כמה טונות ללא-מוח.
ולשנייה הוא עומד - באוויר הקלוש והעליו של הלילה בתל-אביב - ממש כפי שעמד בפיר חסר
השימוש,
שתמיד בשָׁלוֹ עברתי ברחוב, עדיף כבר למות על ידי טרקטורון של חבורת צפונים צהולה מישוּבֵי
הכוכבים, ולא לנשום את ריחות השתנג העזים
וגלגלי השיניים נחשפים - מדרגות בתוך מדרגות
ונערה דתייה נחמדה מתקרבת לגרם.
והנערה חיוורת וכחשנית ויפה, אולי רומנית.
ומאחורי המפוספסת, מסלקת את העלוקים, נעמדת ונראית מעניינת פְּבִירָה בלי גזים
(היא משוחחת עם קירָה) והגרם עולה לאוויר ועומד שם,
ועכשיו עומסים אותו על המשאית של "ה.א. מנופים"
נשלל ונקשר בשלשלאות של "ה.א. מנופים" כאויב בלי מזל, שהוכרע כבר מתחילת העלילה,
הוא שמשון שעלילתו נקטעה באמצע,
והיכן דלילתי? (מספרת העשרים וארבע שעות פשוט רגל).
ועוד מעט זה שמשון יובל בטריומף וכל גופו חבול וחבור ופועלי "ה.א. מנופים" יורקים עליו.
ועכשיו עולה עובד אל מרכז גרם המדרגות
ומניח שלשלאות על הגרם כדי לייצבו על המשאית
וזה נזקף באוויר ונע כבלרינ' לשנייה
והעוברים ושבים נוגעים בחלקי גרם המדרגות שיוצאים ממשאית "ה.א. מנופים" באדישות
והמזרחיות היפות נוטשות את הָבֵר
חויטים להן בגב
והפועלים הוציאו מתחום הָבֵר את הפגר אל הכביש
ופועלי הָבֵר מתחילים לסדר חזרה את הכיסאות
ומספרים לאלה שרק הגיעו עד כמה הפסידו
וצוות הָבֵר המנזרי לוחץ ידיים עם פועלי המנוף
אף פעם לא הבנתי מי מנהל את הָבֵר הזה.
והעציצים חוזרים למקומם.

הפואמה נכתבה בעקבות סתימת המנהרה התת-קרקעית
שעמדה מתחת לרחוב אלנבי, בין קינג ג'ורג' לשוק הכרמל
בתל-אביב. בעקבות ביטול המנהרה, נשלף גרם המדרגות
החשמליות הוותיק והלא פעיל שהיה צמוד לאלנבי 58 ונמכר
לסוחר מתכת. פואמה הנדסית זאת ליוותה את עבודת
השליפה.

יואב איתמר

תל-אביב

וכבר אין להכיר
 את העיר על אורותיה
 מלצ'רית מכת רזון
 גון עורה החולני
 כשלא ניאון
 שכל קסמיה הטובים
 נועדו להשחית
 שכל יהלומיה זכוכית.
 כל הלילה תרקוד
 במועדוני זרים
 ועם בקר, חמרמרת,
 תפישט איברים
 תתישב אל השלחן
 ותכתב שירת גברים.

מתוך "חור הלב", קשב לשירה, 2012

עדי עסיס

את ואני

את ואני
 זה פשוט.
 ללכת ברחוב.
 כל רחוב.
 למשל, בן יהודה.
 סקרנים כמו תירים
 מדברים בשפה שלנו
 הקלה כמו שמש
 של חרף.

מתוך "הנשק החם", הליקון, 2009

מוחמד אגואני

ערב שירה

בערב של קונצרט
 בלב תל-אביב
 בזמן שעלו לבמה הרבה
 זקנים וקראו שירים
 נגנו בכלים
 נעמדתי ואמרתי: שלום
 לך תל-אביב!

מתוך "תנאים מוקדמים" (עם יונתן קונדה), מטען 2013

שרב ראשון

על אצבעות הזית האבק נבט
 כמשי. תולעים הפכו לפרפרים.
 עולם כמנהגו נהג, וחדש שבט
 הורה לסנוניות המים להדרים.

בחוף הדתיים הגביהו מחצה
 בין חמוקי הקיץ לערות הסתו,
 וכל גרגיר בחול הבקיע כביצה
 אפרוח-אור צהב ונער מחטב-

זרועות שהתפלש בי עד לשד שכלי.
 (על חוף הנפש שוב עולה שרב חזק).
 הייתי פעם ילד שאסף בדלי
 מדוזות, ועכשו אני קורא בלזק.

הקשיבי תל-אביב! הייתי פעם אור,
 הייתי פעם שור, הייתי פעם צבת.
 ראיתי בחביון שנותיך סוס-יאור
 גועה בגן-העיר. עכשו הוא מעות

במי הזכרון, והשתברות קשה
 עומדת בין עיני לבין אותו שרב.
 שנים אני רוצה ללפת בו, אך אושה
 צוננת נכנסה לנפש אחריו - - -

ומה יכול עכשו לתת לי את ההרף?
 ומי יכול עכשו למלק את החצב?
 אני קורא בלזק ומשחר לטרף -
 ואין פוצה ואין מציל ואין מצב.

מתוך "אמצע הבשר", מוסד ביאליק / הקיבוץ המאוחד, 2012;
 "בריטון", אחוזת בית, 2005

ואן נויין

נוף אחרון

צביטה של נוף
 על כביש לה גווארדיה.

אתה שולח זרוע שלמה
 אל תוך הצלקת שבין העמודים, בטוח הבנינים
 מתחת לגשר.
 וככה דף מסתדרת
 ככה אתה נשען על שפתי.

רגע

אני מזהמת את עצמי בהנה בלבד;
 הייתי רוצה להיות אחרת;
 מנדט מנסח של תרבות,
 העדר חבוטים וארנק

מחר יזרקו הצעירים התל-אביביים תפוחים אל השמים
 ויראו אותם נופלים.
 איננו חולפים כמו שהיינו צריכים
 הלכנו וצעקנו
 בכעס גדול.

מתוך "עין הכמהין", מעין, 2014

זיירות

כשנוסעים לירושלים הדרך הרום תל-אביב ועוברים בִּפּוֹ
מתחלפת תנועת האנשים. בתוך צפיפות הבתים הישנים
והרחובות הצרים את רואה איד
הפנים שלהם מספרות ספור אחר
ואיד הרגלים יורדות, חוצות את הכביש העמוס,
לעתים מקל הליכה, לעתים לא
וכיצד הגוף תר אחר תנוחה אפשרית ולא אחר הריחות הכמוסים,
ומסתגל מתוך תחושה מקפדת אל האקלים, השפה, העינים,
אל האין מקום הזה שהוא הבית ואין בו קשב לכאב.

יפו זולגת אל ירושלים, ערבית, יהודית, אבנים
שבורות מתחלפות בבית הקברות:
מה שנראה סמוי מן העין שם, מופיע עכשו בדיוק מסגור.
הרמזים הופכים לצלילים חדים, לפנים ברורות, לתנועה מהירה,
נשמרת, לאפוק אלים.
אנשים מרקים עצמם לפני בורא עולם כמו שמרקים חלון
ובתוך כך מתגלית קדשת המקום כמשהו מפרק מאד.

לפנות ערב אני חוזרת:
השקיעה מתרחשת אמנם מול החלון שלי כל ערב,
בין האנטנות ודודי השמש, נוגעת ברידינג,
אבל רק אחר-כך היא נוגעת בי, רק אחר-כך, רחוק

מתוך "הארמה היא מרחק", הקיבוץ המאוחד, 2004

"לפעמים משפחה שלמה הופכת לרוח של עצמה.
נכנסים בה זרמים חדשים של חיים אחרים
וכבר נוצרים מרחקים בין אוהבים"
אמירה הס

פסוקים

חַרְף, צַהֲרֵי שַׁבָּת, תֵּל-אָבִיב.
בְּסֻלּוֹן אַרְבַּעַה דוֹרוֹת דְּחוּסִים בְּסִימֵן קְרִיאָה.
קוּלוֹ שֶׁל שְׁדָרָן כְּדוּרְגָל נְטֻמָּע בְּמַלְיָם
מִתְגַּלְגְּלוֹת וְקַרְיאוֹת יְלָדִים.

הַמַּחְסוֹר בְּחֻמְצָן מוֹצִיא אוֹתִי
אֶל הַמְרַפֶּסֶת לְנֶשֶׁם סִיגְרִיָּה.

שְׂמִיכָה שְׁחָרָה פְּרוּשָׁה עַל אִפְקֵי
כְּמַסְכָּה עַל פְּנֵי הַשֶּׁמֶשׁ, נִהְרָה סְבִיב לָהּ,
שׁוֹרָה שֶׁל פְּסוּקִים מִתְפַּלָּה מְטִילִים
בְּשׁוּלֵי עֵנָן, חוֹבְקִים כָּתֵם.

שַׁבָּת, עֵנָן שָׁחַר, מִשְׁפָּחָה וְסִיגְרִיָּה.

מתוך "תנשמי", ספרי עתון 77, 2014

*

כוכבות קולנוע לא פוסעות כאן

מטופפות בעקביהן
 מדיפות ריחות בשם יקרתי
 רוכנות לעברך בכקשה להצית להן ווג לייט
 אינן מצפות למשקה בתמורה לחיוך מפתה
 עפיוף ריסים מלאכותיים
 כאן לכל היותר תשכח
 תאבד בין תחרות ומחוכים
 שפתונים מרוחים
 חיוכים נלעגים
 מוזיקה סינתטית משנות השמונים
 אף המלאכים לא ימצאו דרכם לכאן
 השמאה מכה בהם והם נסוגים ביראה
 אין מי שיגאל את נפשם של אלו
 ולא ידעו עוד את דרכם חזרה
 אני יושב על כרסה ישנה
 מן הסתם השעות יעברו דרכי
 ואני אתמסר לחטא
 אאמץ אותו אל לבי
 ואעזב כדרכי לפני שיעלה האור

מתוך "לפתח חטאת רובין" סיטרא אחרא, 2007

להקות העורבים
 חגות מעל גן מאיר
 בצרחות אימה
 יפים הם יפים
 ומלבדם דממה
 העצים כך נדמה
 מושיטים ענפיהם לקרקע
 כאומרים לחבט בדרכים
 לעצור את תנועת האדם
 להתמסר לרוח
 אך לא יעלה בידם
 ובאותה השעה
 העטלפים דואים במימנות ברחוב קינג ג'ורג'
 בתנועות חדות חותכים את החשך
 דואים עד לשפת הכביש
 כמבקשים להכות גופם באספלט
 להתמוגג בלילה
 ואז נעלמים באחת בין עצי השקמים
 אין לי אור
 אני פורם כפתור בחלצה
 ונכנס לקולנוע מקסים
 נבלע בין צללים צלילים ריחות אלקוהול
 גופות מיזעים תאות בשורים
 אמללות וטעם זול

עומר ולדמן

עוגיות חמה

אוהבך הקדומים נעלמים לי
שוב נטמנים לי במבוע הדמעה.
ומי שמלפני ומלכדי
יותרו אותי העומד שלהם.

הלילה הלילה גן מאיר.
הפיקוסים מעלעלים ברגלים.
הדברים לי צרפתית של ספסלים,
ואני עדין

מולך, מנסה להתיר מגעים: הלשינו אותך בלשון גוהרת
על השעה הזאת על הכסא וטעם המעשה
כטעם עוגיות חמה
(עוגיות חמה) אז למה בכל עקירה שלך מגופך העירה בוערת
והלחי בוערת והמומה המומה

מתוך "גן מאיר", 28.3.11

איאת אבו-שמיס

*

מרגישה ככד על כתפי
כמו ילקוט מודן מפוצץ בספרים
של ילד בכתה א' בבית-ספר הצרפתי
שביפו ברחוב יפת
סוכבת אני ת'מלים שעוד לא למדתי
מרגישה איד השפה שלי מתפוררת
אבל לשמחתי יש לי לשון
קצת שבורה אולי אבל חדה
שמובילה אל רגלי
שנעולות בנעלים שנתקעו בדושת הגז
של המכונית שלא עוצרת במעבר חציה
לילד שהולך לבית-הספר בשבע בבקר
ברחוב יפת

מתוך "סל מלא שפות שותקות", מטען, 2013

ריקי כהן

וריאציה על נושא: משפחות שמחות, הפלנטה

בְּעֶרְב יוֹם הַעֲצָמָאוֹת
עַל מְדַרְכוֹת קִינֵג ג'וֹרְג'
הַבְּנֵתִי.
הָעִיר עוֹמֶדֶת לְהִרְפוֹת מִמְּנִי
אִם לֹא הַיּוֹם,
אֲזוּ בְּאֶחָד בְּחֹדֶשׁ
בְּמוֹעֵד תְּשֻׁלוֹם עוֹנוֹת.

הָעִיר
חֲשָׁפָה עָרוֹתִי
הַמְתַּנְמַנֶּמֶת בְּעָרֵי הַשָּׁנָה
מֵתַגְרֶדֶת עַל מְדֻשָׁאוֹת פְּלֶסְטִיק מְסֻרְטָנוֹת
וּבְעֶרְב
מְלַעֲיֹטָה אֶת הַנְּקָבִים
בְּסִפְרֵיּוֹת דְּפִים רִיקִים
בְּשִׁירַת מֵתָנִ"סִים.
אֲנִי חוֹצֶה אֶת הָרְחוֹב
וְנִדְרָסֶת

מתוך "ערמה מלוכלכת בכל חדר", ספרא, 2014

סיגלית בנאי

עיר שחורה

בְּעִיר הַלְּבָנָה
אֲנִי שֹׁחֵרָה
מוֹל הַיִּפְסֻטָּרִים שֶׁהוֹרִים מְשֻׁלְּמִים לָהֶם
שֹׁכֵר דִּירָה
וְעוֹגֶת "הַבִּימָה" הַחֲלוּלָה
אֶתֶר הַנְּצַחָה לְתַרְבוֹת הַ"גְּבוּהָה"

בְּעִיר הַשְּׁחֹרָה
אֲנִי לְבָנָה
קוֹלוֹנִיאָלִיסְטִית שְׂבָאָה לְגוֹר בְּ"שְׂכוּנָה"
אֲנִי זֹאתִי מֵהָאוֹנִיבֶרְסִיטָה
אֲנִי הַשְּׂכָנָה
שֹׁתֶקוּעָה כְּמוֹ עֲצִיץ
בְּלִי אֲדָמָה

בְּנִיתִי לִי בֵּית בְּעִיר הַשְּׁחֹרָה
עִם קִירוֹת לְבָנִים
עֲטוּרִים עֲרֻבִים
חֲלוֹנוֹת כְּחֵלִים מְשֻׁקִּיפִים לְשְׂכוּנָה
שֶׁהִפְכָה לְנִדְלָ"ן
וְהַלְּבָנָה

וַיֵּשׁ לִי פְּרִיבִילִגִּיּוֹת
כֵּן, אֲנִי מְצַהֵרָה
יֵשׁ לִי כֶּסֶף בְּבִנְךָ
וְהוֹן תְּרַבּוֹתִי
וַיֵּשׁ לִי
יֵשׁ לִי שְׂפָה נְכוּנָה
לִירֵק לְבָאָר
שֶׁל הָעִיר
הַלְּבָנָה

אֲנִי מְסַמְנֶת צוֹבְעֵת שְׁחֹר וְלָבָן
מֵחִי מְחַלֵּק לְאֵנָה וְאֵנָה
לְבִי חֲלוּל
בְּתוֹכִי יֵשׁ חוֹמָה
מִבְּחוּץ שֹׁחֵרָה
מִבְּפָנִים
לְבָנָה

תהילה חכימי

פסו'

בפסו' בין אלנבי להלל הזקן
 ראיתי הומלס מת.
 שאלו אותי אחר-כך
 איך ידעת שהוא מת,
 עניתי,
 היו שם זויות לא הגיוניות,
 הוא שכב שם בתוך הנוזלים של עצמו
 או של אחרים.
 ועברו שם אחרים,
 חלפו על פני המת שלו,
 צהרי ששי,
 הלוך ושוב אל השוק,
 ול"מנזר"
 (גם כן נזירים).

בפסו' בין אלנבי להלל הזקן
 ראיתי הומלס מת,
 חיגתי 100,
 הם קראו למך"א,
 אלה שלחו אמבולנס.
 אחר-כך עברתי שם
 הלוך ושוב אל השוק

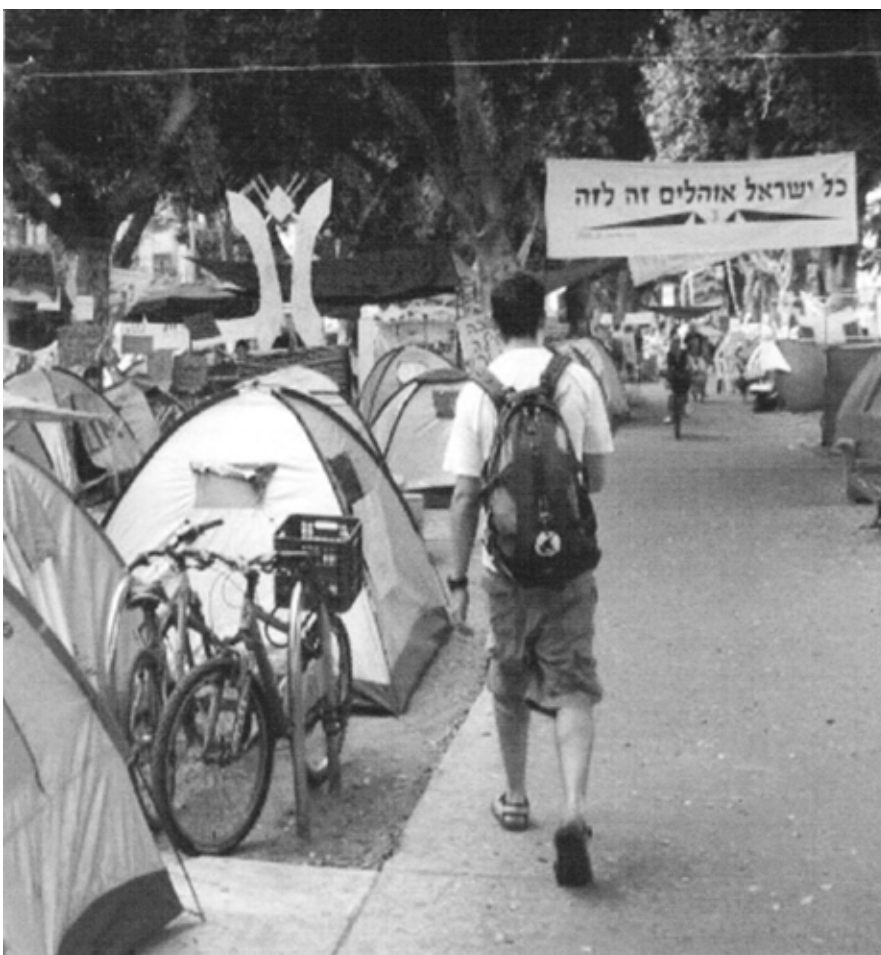
מתוך "מחר נעבוד", טנג'יה, 2014

שי בזגלו

*

כל גדלתה
 של
 תל-אביב
 מתנקזת ליכלת
 מחפשי החניה
 להצלם
 עמק עמק
 בחרכי המרצפות
 ובשרשי
 הרחובות הגומעים
 חדרים ריקים
 אחרי השעה חמש.

מתוך "והיה לי היפה", ספרי עתון 77, 2017

מכתב אל חברים מתים

לגיורא לשם ולפיצי יהורם בן מאיר

באתם לי שניכם בלילה, בחלום,
אבירי-כבוד מתים של תל-אביב.
לא בדמותכם הגעתם עד לעפעפי
אלא בדמות שקופה של הגעגועים.
אתה המזקן, וולט ויטמן משכונת מחלול,
ואתה הנער העוזב מרחוב העליה,
לימים שכנם של ברגנר וקניוק
ברחוב ביל"ו, לא רחוק משינקין,
שעליו הפקדת פארי-משמר.

רק אתכם יכלתי לגלגל, כמו שאומרים
"על אמת", בנפלאותיה של עירנו,
רק אתכם כל עין ותיק או בית מתקלה,
כל צל אדם בסמטאות השוק או זכר משורר
שהעיריה קבעה שלט על ביתו,
רכשו ממד של מיתולוגיה.

אני חסר אתכם הרבה ומתנחם בשיריכם,
מאהבים מלוליים של שנות העיר מראשיתה,
אתם אשר פקדתם ברגל חזקה,
מרדינג עד לתחנה המרכזית,
עד בוא האוטובוס של יום פקדה.

אתה פיצי, שסגדת מלוא הלב לנהר הירקון שבא מעדן
ושוררת לו עד שהמחלה אפלה אותך
במרומים של הר גילה, הרחק מסמטאות אהבתך,
ואתה, גיורא, שבין ביתו של ביאליק לקברו בטרומפלדור
מצאת יקומים להתקיים וכלית שעותיו של לב חולה
במחלה ממארת.

זה שירו של איש רמת-אביב,
בנכם המאמץ אשר הותרתם מאחור
כרמץ במדורת ילדות.
והוא הולך לארועי ספרות
והוא דורך על מרצפות סדוקות בכל הרחובות אשר פקדנו
ושבהם הברנו על שירים ועל נשים ועל העיר הזאת –
תלו של האביב ומגדלור בחרף –
תמצית של כתיבתנו ולשד חיינו.

כעת אתם מחוץ למעגל, רוחות של אור
אשר נגלות עוד פה ושם בדמדומים מקומיים
כמו הלת קדושים סביב אפר הגגות.
והאנטנות של עירכם האהובה שולחות לכם,
הו מהגרים כפויים, את מיטב אותותיהן
ומדנחות לאן נושאים אותה הגמלים של גוטמן
כל הימים אשר חלפו מאז מותכם
ואלה שעוד יחלפו עד שגם אני
אעצם בה את עיני, בבית או
במחלקה מכת ניאון של בית חולים.

או-אז נוכל לשוב ולגלגל בינינו את קדמוניות מחלול
ואת קסמיו של מקס המשגע שהתגורר במערת הים,
ואת יפי יצירתם הירקה-לעד של זוסמן וגלבע.
נתעצב בפעם המאה על בתי קולנוע שקרסו,
ועל מוספי ספרות שהצהיבו זה מכבר בזכרון,
כל חררי המדרגות שבהם שהינו, חתולים עירוניים
מלאי תשוקה, תמימים אך ידעניים.
עכשו, בשעה חמש בטורם בקר,
אני מתגעגע אליכם בחשכה סמיכה ועמקה,
אפשר לומר שמיכת געגועים.
המטפורת הזאת נראית לכם?
באהבה רבה, מחברכם שבחיים.

מתוך "איתותים", קשב לשירה, 2015

תוכן העניינים

נוית בראל 47	עורר פלד 26	לפי שעה 3
שחר-מריו מרדכי 47	מקסים גילן 26	פתח דבר, רפי וייכרט 4
עורר מנדה-לוי 48	נורית זרחי 27	סדר המשתתפים
שרון אס 49	חווה פנחס-כהן 27	חיים גורי 5
יובל פז 50	מרדכי גלדמן 28	אורי ברנשטיין 6
ענת זכריה 51	מאיה בז'רנו 28	משה דור 6
אלי אליהו 51	יותם ראובני 29	אריה סיון 7
איתן נ' גלס 52	אלי בכר 29	משה בן-שאול 7
ללי ציפי מיכאלי 52	רוני סומק 30	פנחס שדה 8
חגית גרוסמן 53	יערה בן-דוד 31	דליה רביקוביץ 9
אורי הולנדר 53	צבי עצמון 31	רחל חלפי 9
אלמוג בהר 54	פרץ-דרור בנאי 32	נתן זך 10
יונתן ברג 54	עדינה מור חיים 32	יצחק אורבך אורפז 11
יקיר בן-משה 55	דן ערמון 33	יעקב בסר 11
יובל גלעד 55	ציפי שחרור 34	אהרן אלמוג 12
אליעז כהן 56	יודית שחר 34	דוד אבידן 13
אשר גל 57	אברהם בלבן 35	ישראל הר 13
קובי נסים 57	חמוטל בר-יוסף 35	בן-ציון תומר 13
גיא פרל 58	מרדכי גילי 36	דן פגיס 14
אלכס בן-ארי 58	עוזי בהר 36	ישראל פנקס 14
יחזקאל נפשי 59	אלון אלטרס 37	איתמר יעוז-קסט 15
אביחי קמחי 59	אלי הירש 37	יחיאל חזק 15
רועי צ'יקי ארד 60	אבי אליאס 38	עזריאל קאופמן 16
יואב איתמר 62	אילן שיינפלד 38	טוביה ריבנר 17
עדי עסיס 62	אמיר אור 39	ארז ביטון 17
מוחמד אגואני 62	מירון ח. איזקסון 40	אשר רייך 18
דורי מנור 63	שבתאי מג'ר 40	גיאורא לשם 18
ואן נויין 63	טל ניצן 41	יאיר הורביץ 19
ענת שרון בלייס 64	יעל גלוברמן 41	מאיר ויזלטיר 20
עפרה שלו 64	ליאת קפלן 42	פיצ'י יהורם בן מאיר 21
אביה בן-דוד 65	אלישבע גרינבאום 42	עמוס לויתן 22
עומר ולדמן 66	צביה ליטבסקי 43	איתן קלינסקי 22
איאת אבו-שמיס 66	אמוץ דפני 43	מוטי בהרב 23
סיגלית בנאי 67	ריקי דסקל 44	דן צלקה 23
ריקי כהן 67	תמיר גרינברג 45	ישראל בר כוכב 24
תהילה חכימי 68	אריק א. 45	אגי משעול 24
שי בוזגלו 68	שמעון אדף 46	אורציון ברתנא 25
רפי וייכרט 69	אפרת מישורי 46	יוסף יחזקאל 25

רח' שינקין
شارع شينكلين
Shinclin St.

כיכר תרבות
ميدان تارбут
HaTarbut Square

1 דיזנגוף סנטר
مركز ديزنغوف
Dizengoff Center

2 צומת מאריב
مفرق معارف
Ma'ariv Junction

3 שוק הכרמל
سوق الكرميل
Carmel Market

4 נחלת בנימין
نحلات بنيامين
Nachlat Binyamin

חיים גורי, אורי ברנשטיין, משה דור, אריה סיון, משה בן-שואל, פנחס שדה, דליה רביקוביץ, רחל חלפי, נתן זך, יצחק אוורבוך אורפז, יעקב בסר, אהרן אלמוג, דוד אבידן, ישראל הר, בן-ציון תומר, דן פגיס, ישראל פנקס, איתמר יעוזקסט, יחיאל חזק, עזריאל קאופמן, טוביה ריבנר, ארז ביטון, אשר רייך, גיורא לשם, יאיר הורביץ, מאיר ויזלטיר, פיצ'י יהורם בן מאיר, עמוס לויתן, איתן קלינסקי, מוטי בהרב, דן צלקה, ישראל בר כוכב, אגי משעול, אורציון ברתנא, יוסף יחזקאל, עודד פלד, מקסים גילן, נורית זרחי, חוה פנחס-כהן, מרדכי גלדמן, מאיה בז'רנו, יותם ראובני, אלי בכר, רוני סומק, יערה בן-דוד, צבי עצמון, פרץ-דרור בנאי, עדינה מור חיים, דן ערמון, ציפי שחרור, יודית שחר, אברהם בלבן, חמוטל בר-יוסף, מרדכי גלילי, עוזי בהר, אלון אלטרס, אלי הירש, אבי אליאס, אילן שיינפלד, אמיר אור, מירון ח. איזקסון, שבתאי מג'ר, טל ניצן, יעל גלברמן, ליאת קפלן, אלישבע גרינבאום, צביה ליטבסקי, אמוץ דפני, ריקי דסקל, תמיר גרינברג, אריק א., שמעון אדף, אפרת מישורי, נוית בראל, שחר-מריו מרדכי, עודד מנדה-לוי, שרון אס, יובל פז, ענת זכריה, אלי אליהו, איתן נ' גלס, ללי ציפי מיכאלי, חגית גרוסמן, אורי הולנדר, אלמוג בהר, יונתן ברג, יקיר בן-משה, יובל גלעד, אליעז כהן, אשר גל, קובי נסים, גיא פרל, אלכס בן-ארי, יחזקאל נפשי, אביחי קמחי, רועי צ'יקי ארד, יואב איתמר, עדי עסיס, מוחמד אגואני, דורי מנור, ואן נויין, ענת שרון בלייס, עפרה שלו, אביה בן-דוד, עומר ולדמן, איאת אברשמיס, סיגלית בנאי, ריקי כהן, תהילה חכימי, שי בחגלו, רפי וייכרט

